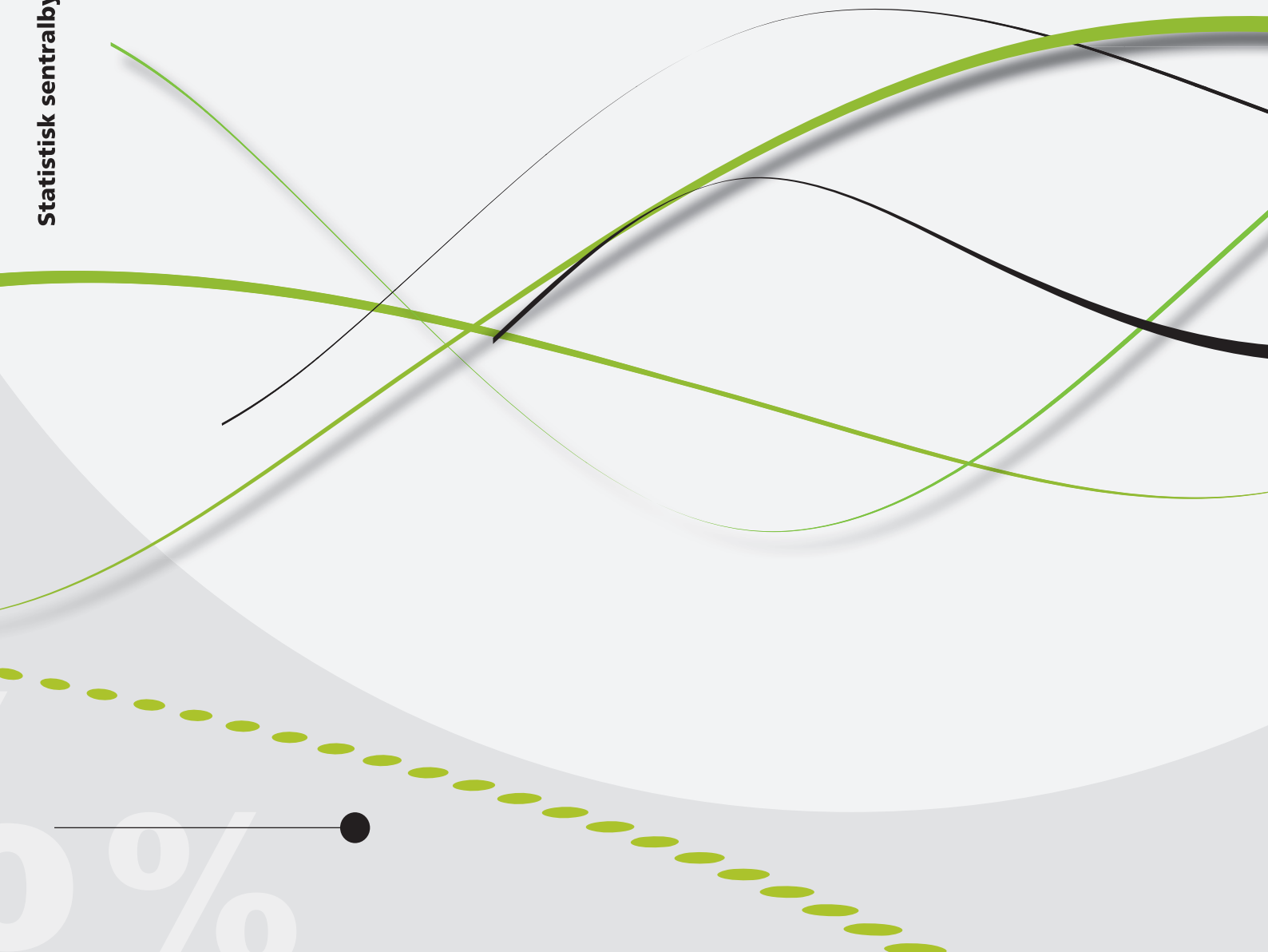

*Eiliv Mørk, Brith Sundby, Berit Otnes og
Marit Wahlgren*

Pleie- og omsorgstjenesten 2013

Statistikk om tjenester og tjenestemottakere

*Eiliv Mørk, Brith Sundby, Berit Otnes og
Marit Wahlgren*

Pleie- og omsorgstjenesten 2013

Statistikk om tjenester og tjenestemottakere

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

Rettet 11. november 2014. Figur 6.1 side 31.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	..
Publisert oktober 2014	Oppgave mangler foreløpig	...
ISBN 978-82-537-9004-6 (trykt)	Tall kan ikke offentliggjøres	:
ISBN 978-82-537-9005-3 (elektronisk)	Null	-
ISSN 0806-2056	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Emne: Helse	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer foreløpige resultater fra IPLOS-registeret (Individbasert Pleie- og omsorgsstatistikk) i 2013.

Rapporten har som formål å utnytte informasjonen som ligger i IPLOS-registeret ved å vise mer detaljert statistikk over mottakere av pleie og omsorgstjenestene enn det som presenteres på SSBs nettsider (<http://www.ssb.no/pleie/>). Rapporten gir et bilde av bruk og mottakere av pleie og omsorgstjenestene i landet.

Tall fra IPLOS-registeret ble første gang benyttet i offisiell statistikk ved publisering av statistikk over pleie- og omsorgstjenestene for 2007. Overgang til individbaserte opplysninger innebærer et brudd med tidligere års innsamlinger av data om pleie- og omsorgstjenestene og er dermed ikke direkte sammenliknbare med statistikker fra årene før 2007.

For å verne personenes identitet er personnummer erstattet med en registerspesifikk identitet som er unik for registeret. IPLOS er dermed et pseudonymt individbasert register over mottakere og søkere av pleie- og omsorgstjenester i kommunene. IPLOS-registeret har siden 2007 vært hovedkilde for statistikk over mottakere av pleie og omsorgstjenester.

Helsedirektoratet er databehandlingsansvarlig for IPLOS-registeret, og finansierer utvikling og drift av registeret. IPLOS-registeret er hjemlet i Helseregisterloven med egen forskrift. SSB er databehandler for registeret.

Prosjektstøtte: Arbeidet er finansiert av Helsedirektoratet.

Statistisk sentralbyrå, 7. oktober 2014

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Det har vært en økning i antall mottakere av pleie- og omsorgstjenester i perioden 2007-2013 på nesten 8 prosent. Sammensetningen av mottakerne etter alder, kjønn og bistandsbehov har ikke endret seg nevneverdig. Andelen med omfattende behov for bistand er størst blant mottakere av langtidsopphold i institusjon. Andelen som har omfattende bistandsbehov er om lag den samme som i 2011.

Sammenlignet med beboere i institusjoner er det en vesentlig mindre andel av mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand som har omfattende bistandsbehov. Likevel har utviklingen vært at hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov er blitt tildelt et økende antall timer med hjelp per uke i perioden 2007-2013.

Målt i antall tildelte timer per uke mottar yngre mottakere av hjemmetjenester (under 67 år) mer bistand enn mottakere som er 67 år og eldre. Dette har sammenheng med at eldre med stort bistandsbehov i stor grad får hjelp i form av en institusjonsplass, mens det er en målsetting at mottaker under 67 år med stort bistandsbehov i størst mulig utstrekning skal få hjelp i eget hjem. Yngre brukere mottar flere timer per uke med hjemmetjenester.

Abstract

IPLOS is a register with individual encrypted information about all recipients of care in Norwegian municipalities. Since 2007 this has been the main data source for the Norwegian nursing and care statistics.

The number of recipients of long-term care has increased by 8 percent during the period 2007-2013. There has been no major change in the distribution by age, sex or need for assistance among the recipients. The recipients of long-term care in nursing homes have the highest percentage with extensive need for assistance. Recipients of home nursing and home help with extensive need for assistance have been receiving an increasing number of hours of assistance per week.

Recipients of home care who are under the age of 67 years, receive more hours of help per week than older recipients. The reason for this is that older persons with extensive needs often receive help in a nursing home, while the policy is to avoid institutionalisation of persons under the age of 67 years with extensive needs, and assist them in their own homes as much as possible.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. IPLOS-registeret	7
1.2. Kvalitetssikring	8
1.3. Overgang fra summariske grunnlagsdata til individdata fra IPLOS	8
2. Begreper i statistikken	9
3. Oversikt over alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester	10
3.1. Hver tredje mottaker er mann, hver fjerde mottaker er under 50 år	10
3.2. Økning i de fleste tjenestetyper i perioden 2007-2013	11
3.3. Tjenestemottakere i løpet av statistikkåret	12
3.4. Tjenestemottakernes bosituasjon.....	13
3.5. Samfunnsdeltakelse	15
3.6. Fem av seks tjenestemottakere får hjelp i hjemmet	17
3.7. 90-åringene har størst behov for bistand.....	18
3.8. Institusjonsbeboere innskrevet på langtidsopphold har stort behov for bistand	19
3.9. Tilgang og avgang fra pleie- og omsorgstjenestene.....	19
3.10. Utvikling i tjenestebildet frem mot død.....	20
3.11. Tiltak for de nye tjenestemottakerne	21
3.12. Habilitering og rehabilitering.....	22
3.13. Privat, ikke betalt, hjelp	23
4. Institusjonstjenester	24
4.1. Fire av fem med langtidsopphold på institusjon har omfattende bistandsbehov	24
4.2. Fire av ti institusjonsbeboere vurdert av lege, to av ti vurdert av tannhelsepersonell.....	24
4.3. Gjennomstrømming i institusjonene	25
5. Tjenester til hjemmeboende mottakere	27
5.1. Halvparten av hjemmeboende mottakere av pleie- og omsorgstjenester bor alene	27
5.2. Trygghetsalarm til de eldre, omsorgslønn og avlastning til de yngste	27
5.3. Fire av ti unge mottakere under 18 år har støttekontakt.....	28
5.4. Få har brukerstyrt personlig assistent (BPA).....	29
5.5. Timer tildelt for alle tjenestetyper	29
6. Nærmere om mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand	30
6.1. Flere med omfattende bistandsbehov blant dem under 67 år	30
6.2. Yngre og aleneboende mottakere får flere timer hjelp per uke fordi de trenger mer.....	31
6.3. Privat ubetalt hjelp som supplement til kommunale hjemmetjenester	33
6.4. Hver femte mottaker med omfattende bistandsbehov har individuell plan	33
6.5. En av fire er vurdert av lege, og en av ti er vurdert av tannhelsepersonell siste år	34
Vedlegg A: Beregning av bistandsnivåene i tabellene (samlemål)	36
Vedlegg B: Tabeller	39
Figurregister	44
Tabellregister	44

1. Innledning

Statistikk over pleie- og omsorgstjenestene er samlet inn og presentert siden 1989. Før dette ble statistikken over disse tjenestene innhentet og presentert som deler av andre statistikkområder i SSB. I dagens form ble statistikken første gang presentert i begynnelsen av 1990-tallet, og det har vært mange endringer på de vel 20 årene den har vært i drift. Den mest omfattende endringen var omlegging fra datainnhenting basert på summariske skjema til individbasert registerstatistikk ved innføring av IPLOS. 2006 var det første året hvor det ble gjennomført omfattende innhenting av opplysninger til IPLOS registeret. Fra og med 2007 er statistikken over mottakere av pleie- og omsorgstjenestene i hovedsak basert på opplysninger som hentes fra IPLOS.

1.1. IPLOS-registeret

IPLOS (Individbasert PLeie- og OmsorgsStatistikk) er et pseudonymt individbasert register over mottakere og søkere av pleie og omsorgstjenester. Registeret er hjemlet i Helseregisterloven (2001-05-18 nr 24) og med egen forskrift, Forskrift om pseudonymt register for individbasert pleie- og omsorgsstatistikk (2006-02-17 nr 204). Opplysningene i IPLOS-registeret baserer seg på innsendinger av uttrekk fra lokale fagsystem i kommunene. At registeret er pseudonymt innebærer at fødselsnummer byttes ut med en annen identitet, et pseudonym, slik at fødselsnummeret til dem som er registrert ikke gjøres kjent for personer som administrerer og bruker det sentrale IPLOS-registeret (SSB). Tiltrodd pseudonymforvalter (TPF) er ansvarlig for prosessen med å bytte ut fødselsnummer med et unikt pseudonym før data videresendes til IPLOS-registeret. Skatteetaten er TPF (tiltrodd pseudonym forvalter) for IPLOS-registeret. Det er et viktig kriterium for pseudonyme helseregistre at ingen skal ha samtidig tilgang til fødselsnummer og helseopplysninger. For IPLOS-registeret løses dette ved at adgang til ulike deler av dataene begrenses for de involverte aktører:

- TPF: Bare tilgang til avsenderinformasjon, *fødselsnummer* og *pseudonym*
- SSB: Bare tilgang til avsenderinformasjon, *pseudonym* og helseopplysninger
- Med avsenderinformasjon menes her informasjon om kommunen/kommunens fagsystem som sender data, ikke den enkelte mottaker. Helsedirektoratet er databehandlingsansvarlig for IPLOS registeret. SSB er databehandler på vegne av Helsedirektoratet.

IPLOS-registeret inneholder standardisert informasjon om mottakere og søkere av pleie- og omsorgstjenestene. Informasjonen deles inn i seks ulike områder:

1. *Personopplysninger basert på informasjon som normalt ikke endres over tid:* Pseudonym, kjønn, m.m.
2. *Personopplysninger som kan endres over tid:* Boforhold, husstand, individuell plan m.m.
3. *Bistandsbehov:* Opplysninger om mottakers behov for bistand, på 15 ulike områder, pluss syns- og hørselsproblemer, se vedlegg 1. For hver enkelt opplysning graderes behov i verdiene 1(lavest) til 5(høyest), og 9 (ikke relevant)
4. *Tjeneste:* Hvilke tjenester den enkelte mottaker mottar. Registreringene omfatter pr. i dag 23 ulike tjenestetyper, se vedlegg 2.
5. *Diagnose:* Diagnoser klassifisert etter den internasjonale klassifikasjonen for primærhelsetjenesten, ICPC
6. *Spesialisthelsetjenester:* Bevegelse mellom pleie- og omsorgstjenester og heldøgnsopphold på institusjoner utenfor kommunalt ansvarsområde. Omfatter institusjoner innen spesialisthelsetjenesten.

For mer informasjon om IPLOS-registeret vises det til vedlegg i denne rapporten, til Helsedirektoratets hjemmeside for IPLOS-registeret:

<http://helsedirektoratet.no/kvalitet-planlegging/iplos-registeret> og tilsvarende hos SSB: <http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/iplos/>.

IPLOS-tallene som presenteres i denne rapporten omfatter resultater fra alle landets kommuner.

1.2. Kvalitetssikring

En av de største utfordringene med den årlige datainnsendingen har vært at enkelte kommuner ikke får med alle registreringer i uttrekket som sendes til SSB. Det største problemet er knyttet til rapportering av registreringer som tjenester, assistansebehov m.m. Dette er svakheter som er svært vanskelig å håndtere sett fra SSBs ståsted som databehandler. Direkte feil i utfyllinger er mye lettere å behandle fordi en da kan gi presise tilbakemeldinger til oppgavegiver om feilene som forekommer. Manglende innsendinger av registreringer kan ofte bare sees ved sammenlikning med andre statistikkilder. Årlig sender derfor SSB tilbakemeldinger til kommunene med sammenlikning av statistikk fra KOSTRA med resultater fra de siste årganger av IPLOS. Kommunene må på bakgrunn av dette selv vurdere resultatene opp mot tidligere år og KOSTRA.

SSB sender også ut detaljerte feilmeldinger til kommunene. Feilmeldinger omfatter først og fremst feil i registreringer, logiske brudd og kontroll av at institusjonene kommunene oppgir faktisk eksisterer og er relevante for fagområdet. Alle disse kontrollene gjøres på individnivå.

Sammenstillinger av IPLOS-tall med tall for befolkning, årsverk og utgifter m.m., som igjen sammenlignes med gjennomsnittverdier for regioner og kommune-grupper, er viktige indikatorer på kvaliteten i dataene kommunene leverer. Kommunene kan finne slike indikatorer i KOSTRA-publiseringsene (<http://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>) for egenkontroll av IPLOS-data.

Med bakgrunn i disse ulike kildene for kvalitetssjekk av data må kommunene selv vurdere kvaliteten på egne data. Ansvar for innsending av rettede data ligger hos den enkelte kommune.

1.3. Overgang fra summariske grunnlagsdata til individdata fra IPLOS

Frem til og med 2006 var statistikk over mottakere av pleie- og omsorgstjenestene basert på summariske oppgaver kommunene sendte inn via KOSTRA-systemet. Kommunene var selv ansvarlige for opptelling av mottakerne og at tallene i skjema var beregnet i tråd med gjeldende retningslinjer. Dette gjaldt uansett om tallene ble manuelt talt opp eller om en benyttet seg av elektroniske fagsystemer for opptelling av dataene. Ved overgang fra KOSTRA til IPLOS er overføring av data nå et direkte uttrekk fra kommunale fagsystemer med rapportering av individopplysninger om registrerte mottakere. Dermed har ansvaret for opptellingene blitt flyttet fra kommune til SSB. Kommunene har fortsatt ansvaret for innholdet i de lokale fagsystemene, og at rapportering av data skjer etter gjeldende rutiner. En konsekvens av dette er at eventuelle rettinger skjer ved at korreksjoner foretas i kommunens fagsystem med påfølgende ny innsending av individdata. Enkle korreksjoner i aggregerte resultater er dermed ikke lenger mulig. Oppretting av individdata, sammen med forbedringer av kommunenes elektroniske fagsystemer, er prosesser som pågår kontinuerlig.

Innføring av et individbasert register basert på uttrekk fra lokale fagsystem betyr effektivisering av rapportering av informasjon fra oppgavegiver til databehandler. Effektivitetsgevinsten ligger i at bearbeiding til statistikk skjer hos databehandler, og at mange oppgavegivere behandles samtidig med enhetlige prosedyrer. Dette forhindrer også ulike tolkninger hos forskjellige oppgavegivere. Sammenlignbarheten mellom ulike kommuner blir dermed vesentlig bedre enn tidligere. Individbaserte data betyr også at informasjonsstrømmen fra oppgavegiver nå omfatter flere typer opplysninger enn før. IPLOS vil derfor etter hvert kunne

besvare mange spørsmål som det ikke var mulig å besvare gjennom den tradisjonelle statistikken basert på summariske skjema.

I dag er det 6 ulike fagsystemer som benyttes i kommunene for rapportering av IPLOS-data: CosDoc, GERICA, Helios, Profil, Prosys og RIPLOS. Svakheter kan variere fra system til system, og dette er med på å gjøre det vanskeligere å finne og rette svakheter i de enkelte systemer. Forskjellige fagsystemer er også med på å gjøre det vanskeligere å bistå enkeltkommuner dersom de oppdager problemer knyttet til data som sendes inn. Rettelser som tidligere kunne ordnes med enkel kontakt mellom oppgavegiver og SSB krever nå ofte kommunikasjon mellom 3 aktører: Kommune, SSB og systemleverandør. Fordelen er at rettelsene nærmest automatisk overføres til andre kommuner som er mottakere av det samme systemet.

Endring av kilde for statistikken over kommunenes pleie og omsorgstjenester medfører et brudd i SSB sine tidsserier for denne statistikken. Dette bruddet medfører at de IPLOS-baserte statistikkene ikke uten videre lar seg sammenligne med resultater fra tidligere år.

2. Begreper i statistikken

Hovedfokus i statistikken som presenteres i kapittel 3 til 6 er rettet mot tverrsnittsdata om antall tjenestemottakere i pleie og omsorgstjenestene. Tallene viser situasjonen pr. 31. desember i aktuelt år. I tillegg vises også gjennomstrømming av mottakere for enkelte utvalgte indikatorer.

En *tjenestemottaker pr. 31. desember* et gitt år for en bestemt tjeneste defineres som følgende:

- Registrert person hvor tjenesteregistrering for aktuell tjeneste har følgende egenskaper:
 - Person må ha vedtak om aktuell tjeneste
 - Tjeneste må ha startet senest 31. desember (startdato) og kan ikke være avsluttet (sluttdato) før 31. desember aktuelt år
 - Det korrigeres for gjensidig utelukkende tjenester: En mottaker kan for eksempel ikke ha samtidig hjemmetjeneste og langtids institusjonsopphold
 - Oversikt over hvilke tjenester som registreres i IPLOS finnes i eget tillegg som viser hvilke variable som inngår i IPLOS-registeret.

Mottakere av pleie- og omsorgstjenester: Mottaker registrert med minst en pleie og omsorgstjeneste i IPLOS.

Mottaker av hjemmesykepleie og/eller praktisk bistand: Tjenestemottaker som mottar en eller flere av følgende IPLOS tjenester: Praktisk bistand - daglige gjøremål, praktisk bistand - opplæring daglige gjøremål, praktisk bistand - brukerstyrt personlig assistanse, og/eller hjemmesykepleie.

Beboer i institusjon: mottaker som mottar en av følgende IPLOS tjenester: Avlastning i institusjon/bolig, tidsbegrenset opphold i form av utredning/behandling, tidsbegrenset opphold i form av habilitering/rehabilitering, tidsbegrenset opphold med annet hovedformål, eller langtidsopphold i institusjon. Dersom mottaker er registrert med både langtidsopphold og korttidsopphold samtidig, telles mottaker som mottaker av langtidsopphold.

Mottakere av pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende: Mottaker av en IPLOS tjeneste og som ikke samtidig mottar en av tjenestene under "Beboer i institusjon"

Bistandsbehov (samlemål): Uttrykk for grupper av mottakere sitt behov for bistand til å utføre aktiviteter i dagliglivet. Bistandsbehovet beregnes med utgangspunkt i de enkelte ADL-/IADL-målene (Activities of Daily Living/ Instrumental Activities

of Daily Living, ADL betegner ferdigheter som er grunnleggende for det daglige liv, IADL betegner ferdigheter av mer kompleks natur for å kunne leve uten hjelp) som samles inn i IPLOS. Beregningen skjer etter bestemte regler, se Vedlegg.

Mottakere gjennom året: Antall mottakere som har mottatt tjenester i løpet av året. Siden det er en målsetting at alle tall også skal kunne presenteres på kommunenivå, aggregeres tallene opp med utgangspunkt i enkeltkommuner.

Gjennomstrømming av tjenestemottakere: Beregnes som antall tjenestemottakere i løpet av året delt på antall mottakere per 31.12, samme år.

3. Oversikt over alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester

3.1. Hver tredje mottaker er mann, hver fjerde mottaker er under 50 år

Vel 271 000 personer var registrert som mottakere av en eller flere kommunale pleie- og omsorgstjenester ved utgangen av 2013. Med det forbehold at 2013 tallene er foreløpige er det ingen endring fra året før, men en økning på om lag 8 prosent fra 2007 til 2013.

Det var 62 prosent kvinner blant mottakerne i 2013, omtrent som i de to foregående årene. Det er særlig blant dem som er over 80 år at det er stort flertall av kvinner. I aldergruppene fra 18 til 66 år er det nesten like mange menn som kvinner, og blant unge under 18 år er det flere gutter enn jenter blant mottakerne.

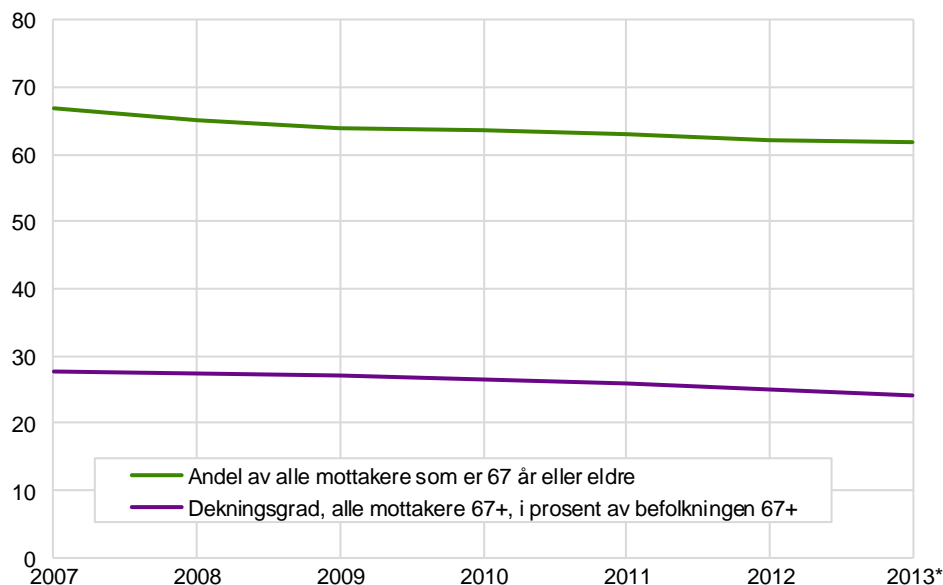
Nær fire av ti mottakere av pleie- og omsorgstjenester er under pensjonsalderen (38 prosent), og denne andelen har økt med 5 prosentpoeng siden 2007. I 2013 var en av fire mottakere under 50 år (24,5 prosent) og en av tjue (5 prosent) var under 18 år. I tillegg til mottakere som hadde plass i institusjon, mottok hjemmesykepleie eller praktisk bistand (hjemmehjelp), er også mottakere som kun mottok tiltak som trygghetsalarm, omsorgslønn, avlastning, støttekontakt eller dagsenter inkludert i disse tallene.

Tabell 3.1. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester ved utgangen av året. Alder og kjønn. 2007-2013*

	Antall mottakere	Prosent			Aldersfordeling
		I alt	Kvinner	Menn	
2007	252 289	100	65	35	
2008	260 824	100	64	36	
2009	266 409	100	64	36	
2010	265 723	100	63	37	
2011	268 778	100	63	37	
2012	271 503	100	62	38	
2013*	271 406	100	62	38	
2013*					
Under 18 år	14 423	100	36	64	5
18-49 år	52 227	100	50	50	19
50-66 år	36 401	100	54	46	13
67-79 år	48 154	100	61	39	18
80-89 år	83 470	100	71	29	31
90 år og eldre	36 730	100	77	23	14

Kilde: IPLOS

Figur 3.1. Eldre mottakere (67 år+) som andel av alle tjenestemottakere, og i forhold til befolkningen 67 år og over

Kilde: IPLOS

Antall personer i alderen 67 år og eldre som mottar pleie- og omsorgstjenester har vært nærmest konstant i perioden fra 2007 til 2013. Det har vært registrert rundt 170 000 som mottakere ved utgangen av det enkelte år. Fordi antallet yngre mottakere har økt litt, har andelen de eldre utgjør av alle mottakere gått ned fra 67 til 62 prosent. Det har også vært en økning i den eldre befolkningen i disse fem årene. Dekningsgraden, altså andelen eldre som mottar en tjeneste, har også gått litt ned, i perioden 28 til 24 prosent. Dette er en fortsettelse av en tendens siden omkring 1990, da dekningsgraden for tradisjonelle hjemmetjenester til eldre (hjemmesykepleie eller praktisk bistand) har gått ned fra 19,4 til 15,4 prosent.

3.2. Økning i de fleste tjenestetyper i perioden 2007-2013

Det var en økning i de fleste tjenestetyper i syvårsperioden 2007-2013. Unntaket er rehabilitering utenfor institusjon og dagopphold, hvor det har vært en nedgang. Nedgang i rehabilitering utenfor institusjon har trolig sammenheng med at det tidligere har blitt inkludert tall fra kommunal fysioterapitjeneste som ikke skulle ha vært rapportert gjennom IPLOS. Resultatene viser at det også var en nedgang i perioden 2007-2013 i tallet på mottakere av omsorgsbolig og annen bolig. Dette skyldes at noen av dem som ble registrert som mottakere av omsorgsbolig og annen kommunal bolig i begynnelsen av perioden, ikke egentlig var i målgruppen for denne tjenesten. Ofte var det i denne gruppen her snakk om mottakere som var bosatt i kommunale boliger tildelt etter andre formål enn pleie og omsorg. En omlegging av registreringer av disse tjenestene fra 2009 har medført at det ikke har vært tilrådelig å publisere statistikk på feltet for 2009.

Fra 2012 til 2013 har det stort sett bare vært små endringer i hvor mange som mottar de fleste tjenestetyper. 3 prosent færre hadde praktisk bistand til daglige gjøremål, samtidig som 2 prosent flere hadde pleie og omsorg utenfor institusjon (hjemmesykepleie). Om lag 7 prosent flere var i tidsbegrenset opphold i institusjon ved utgangen av 2013 sammenliknet med året før, mens det var nær uendret antall som var i langtidsopphold i institusjon. Hver mottaker kan motta flere typer tjenester, derfor er summen av tjenester større enn tallet på mottakere i tabell 3.1.

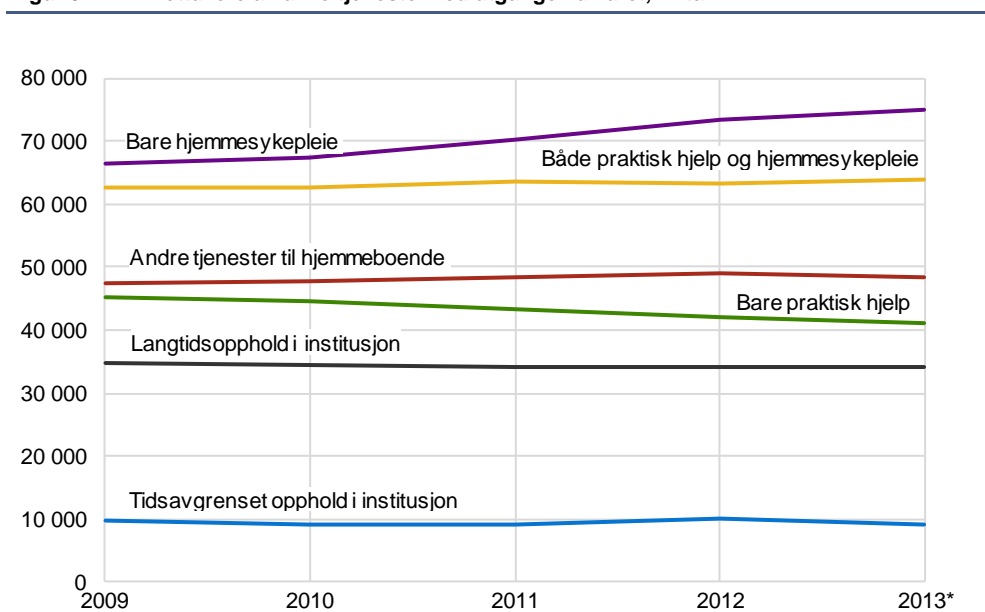
Tabell 3.2. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året. Alder. 2013*

	I alt	67 år og eldre	Under 67 år
Praktisk bistand: daglige gjøremål	89 415	67 153	22 262
Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål	19 196	2 586	16 609
Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent (BPA)	2 887	300	2 587
Dagsenter	21 099	11 860	9 239
Matombringning	22 724	18 663	4 061
Trygghetsalarm	73 431	68 070	5 361
Avlastning - utenfor institusjon	8 011	200	7 811
Avlastning - i institusjon	2 517	547	1 970
Støttekontakt	30 574	5 478	25 096
Omsorgslønn	9 517	1 668	7 849
Hjemmesykepleie (Pleie og omsorg utenfor institusjon)	138 867	84 540	54 327
Rehabilitering utenfor institusjon	11 837	5 202	6 635
Dagopphold	3 845	3 551	294
Tidsbegrenset opphold i institusjon - utredning/behandling ..	2 664	2 388	276
Tidsbegrenset opphold i institusjon - rehabilitering	1 470	1 242	228
Tidsbegrenset opphold i institusjon - annet	2 431	2 137	294
Langtidsopphold i institusjon	33 968	31 970	1 998
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	16 873	7 909	8 966
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	6 324	3 838	2 486
Bolig uten fast tilknyttet personell	19 531	12 676	6 855
Bolig med uoppgift på tilknyttet personell	2 041	969	1 072
Mottakere i alt ved slutten av året	271 406	168 354	103 052

Kilde: IPLOS

Målt i antall mottakere er hjemmesykepleie den tjenesten som har hatt størst økning fra 2009 til 2013. Mottakere av bare praktisk hjelp har hatt den største nedgangen i antall. Se også tabell B.1 i vedlegg.

Figur 3.2 viser utviklingen for hovedtyper av tjenester. Det er blitt flere mottakere av hjemmesykepleie, ellers er hovedinntrykket stor stabilitet i hvor mange som mottar tjenester.

Figur 3.2. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året, Antall

Kilde: IPLOS

3.3. Tjenestemottakere i løpet av statistikkåret

Innføring av IPLOS har gitt muligheter til å se på tilganger og avganger av tjenestemottakere, som i tabell 3.3, og til å telle opp hvor mange som har vært innom en tjeneste i løpet av året.

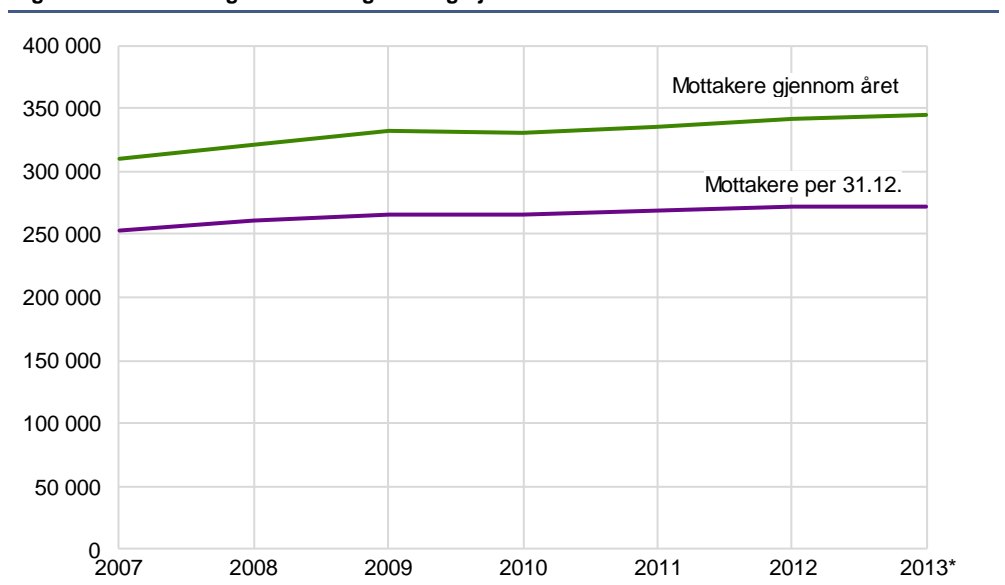
Tabell 3.3. Tjenestemotakere som har mottatt tjenester i løpet av statistikkåret, og gjennomstrømming, etter tjenestetype. 2013*

	I løpet av året	Gjennomstrømming ¹
Praktisk bistand - daglige gjøremål	116 956	1,3
Praktisk bistand - opplæring - daglige gjøremål	23 475	1,2
Praktisk bistand - brukerstyrt - personlig assistent	3 362	1,2
Dagsenter/dagtilbud	28 597	1,4
Matombringing	33 243	1,5
Trygghetsalarm	92 502	1,3
Avlastning - utenfor institusjon/bolig	9 900	1,2
Avlastning i institusjon/bolig	7 882	3,1
Støttekontakt	35 986	1,2
Omsorgslønn	11 038	1,2
Hjemmesykepleie	208 263	1,5
Re-/habilitering utenfor institusjon	28 835	2,4
Dagopphold i institusjon	7 398	1,9
Tidsbegrenset opphold - utredning/behandling	27 666	10,4
Tidsbegrenset opphold - habilitering/rehabilitering	15 396	10,5
Tidsbegrenset opphold - annet	22 372	9,2
Langtidsopphold i institusjon	48 284	1,4
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	20 025	1,2
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	7 842	1,2
Bolig uten fast tilknyttet personell	23 453	1,2
Bolig med uoppgitt på tilknyttet personell	2 584	1,3
Brukere i alt	345 254	1,3

¹Gjennomstrømming er definert som antallet tjenestemottakere iløpet av året delt på mottakere per 31.12.
Kilde: IPLOS

Gjennomstrømmingen varierer for de fleste tjenestetyper fra 1,2 til 1,5, det vil si at 20 til 50 prosent flere får hjelp i løpet av året enn dem som er mottakere per 31.12. Høyest gjennomstrømming er det i tjenester som i utgangspunktet er tidsbegrensede, særlig tidsbegrenset opphold i institusjon, der tjenestemottakerne skiftes ut omtrent 9-10 ganger per år. Tjenester som avlastning i institusjon, rehabilitering utenfor institusjon og dagopphold har også relativt stor gjennomstrømming, i det de betjener 2-3 ganger flere mottakere i løpet av året enn det er mottakere ved utgangen av året.

Figur 3.3. Utviklingen i helse- og omsorgstjenester

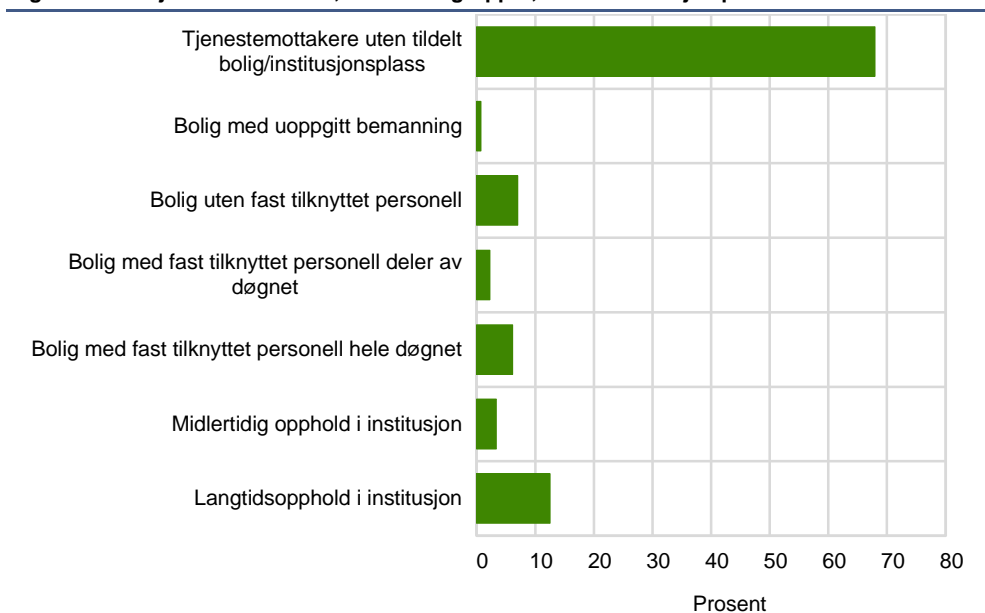
Kilde: IPLOS

3.4. Tjenestemottakernes bosituasjon

Vel to av ti tjenestemottakere (22 prosent) bor i en institusjon eller en bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet. En av ti bor i en annen bolig som kommunen stiller til disposisjon, og noen av disse boligene har fast personell deler av døgnet. De aller fleste mottakere av pleie- og omsorgstjenester, sju av ti, bor imidlertid i en vanlig bolig.

Tallet på mottakere av langtidsopphold i institusjon har vært stabilt på rundt 34 000 i perioden 2007-2013. I den samme perioden har det vært en viss økning i mottakere med boligjenester. Omlegging av statistikken i 2009 førte imidlertid til problemer med pålitelig registrering av boligjenester i IPLOS dette året, derfor er det ikke publisert tall for mottakere av boligjenester for 2009. Trolig var det et visst omfang av feilregistrering også i 2010, mens 2011, 2012 og 2013-tallene er mer riktige. Den tilsynelatende økningen i mottakere av boligjenester fra 2010 til 2011 på om lag 1700 boliger skyldes nok for en stor del forbedret registrering i IPLOS.

Figur 3.4. Tjenestemottakere, alle aldersgrupper, etter bosituasjon per 31.12. 2013*

Kilde: IPLOS

Flertallet blant mottakerne med langtidsopphold i institusjon og i bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet har omfattende bistandsbehov. Hver fjerde mottaker med omfattende bistandsbehov bor i en vanlig bolig. Bistandsbehov er et mål for i hvilken grad en mottaker er selvhjulpel på de fleste områder (noe/avgrenset bistandsbehov) eller helt avhengig av hjelp på flere områder (omfattende bistandsbehov).

Blant tjenestemottakere med langtidsopphold i institusjon er bare 1 prosent yngre enn 50 år, og nesten 80 prosent er 80 år eller eldre. Av dem som bor i bolig med fast tilknyttet personell, er hver tredje i alderen 18 til 49 år. Omtrent like mange er mellom 50 og 79 år, og resten er 80 år og eldre. Langtidsopphold i institusjon er langt på vei en tjeneste for de eldste eldre, mens boliger med heldøgns omsorg i større grad tildeles mottakere under 80 år.

Tabell 3.4. Tjenestemottakernes bosituasjon etter bistandsbehov per 31.12. 2009-2013*

	2009	2010	2011	2012	2013*	Bistandsbehov				
						I alt	Noe/av-grenset	Middels til stort	Om-fattende	Uopp-gitt
Tjenestemottakere i alt	266 409	265 723	268 778	271 503	271 406	100	38	33	23	6
Langtidsopphold i institusjon	34 802	34 469	34 214	34 012	33 968	100	2	17	81	0
Midlertidig opphold i institusjon ¹ ..	9 597	8 066	8 235	8 889	8 244	100	13	41	41	4
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgne	:	15 220	16 350	16 421	16 873	100	9	34	57	1
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	:	5 737	6 575	6 581	6 324	100	24	47	25	3
Bolig uten fast tilknyttet personell	:	17 145	18 644	19 344	19 531	100	42	38	13	8
Bolig med uoppgitt bemanning	:	4 690	2 914	2 500	2 041	100	31	36	26	7
Tjenestemottakere i egen bolig ...	183 451	180 396	181 846	183 756	184 425	100	49	35	9	7

¹ Antall tjenestemottakere med midlertidig opphold i institusjon kan avvike noe fra tidligere publiserte tall på grunn av regisset for gjensidig utelukkende tjenester. Kilde: IPLOS..

Tabell 3.5. Tjenestemottakernes bosituasjon etter bistandsbehov etter alder. 2013*

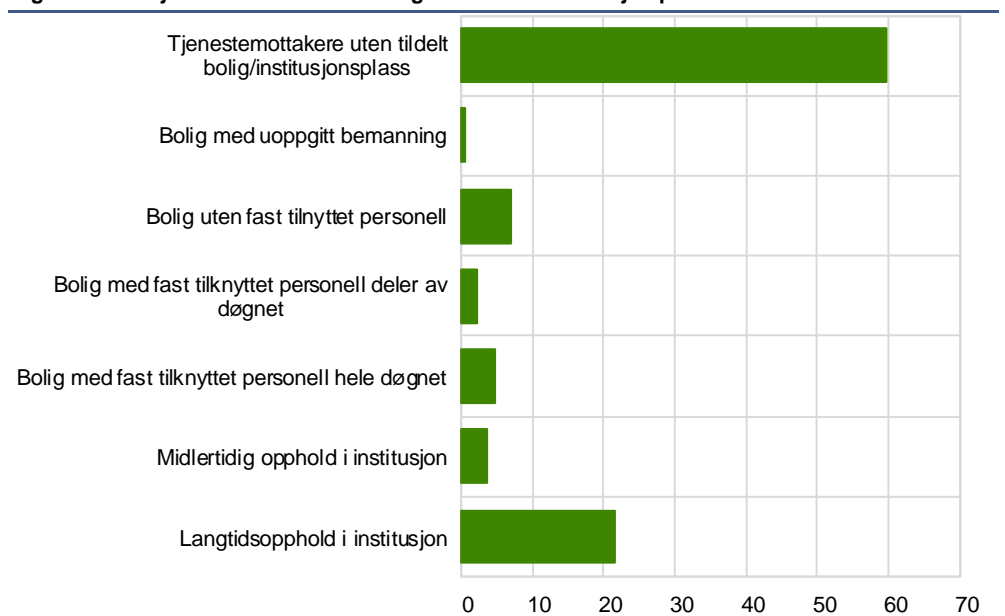
	Tjenestemottakere i alt	I alt	0-17 år	18-49 år	50-66 år	67-79 år	80 år og eldre
2009	266 409	100	6	18	13	18	45
2010	265 723	100	6	18	13	18	46
2011	268 778	100	6	18	13	17	45
2012	271 503	100	5	19	13	18	45
2013*	271 406	100	5	19	13	18	44
2013*							
Langtidsopphold i institusjon	33 968	100	0	1	4	17	77
Midlertidig opphold i institusjon	9 082	100	15	8	8	20	49
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	16 873	100	0	35	19	12	34
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	6 324	100	0	23	17	16	44
Bolig uten fast tilknyttet personell ..	19 531	100	0	19	18	19	44
Bolig med uoppgitt bemanning	2 041	100	0	32	21	13	34
Tjenestemottakere i egen bolig	184 425	100	7	22	14	18	39

Antall beboere i boliger kan avvike noe fra tidligere publiserte tall på grunn av regelsett for gjensidig utelukkende tjenester.

Kilde: IPLOS.

Selv ikke blant tjenestemottakere over 80 år har flertallet boform med heldøgns omsorg. Det gjelder 30 prosent av mottakerne i denne aldersgruppen. I tillegg har 10 prosent et boligtilbud med personale deler av døgnet, mens flertallet, 60 prosent av tjenestemottakerne over 80 år, bor i en vanlig bolig.

Figur 3.5. Tjenestemottakere 80 år og over etter bosituasjon per 31.12 2013*. Prosent

Kilde: IPLOS.

3.5. Samfunnsdeltakelse

I rundskriv I-5/2007 fra Helse- og omsorgsdepartementet er det vist til at kultur, aktiviteter og trivsel er sentrale og grunnleggende elementer i et helhetlig omsorgstilbud. Kommunen skal yte praktisk eller personlig hjelp slik at de som trenger det i så stor grad som mulig skal kunne ta del i hverdagslivets aktiviteter og opplevelser. Det er tjenestemottakers behov og ønsker som skal ligge til grunn for vurdering av behov for praktisk bistand til å delta i forbindelse med arbeid, utdanning, organisasjonsarbeid, kultur og fritid. Det er presisert at lovverket ikke setter noen aldersgrense for rett til slike tjenester.

I IPLOS er det siden 2009 registrert om brukerne har behov for

- bistand/assistanse til å delta i forbindelse med arbeid eller utdanning
- transport i forbindelse med arbeid eller utdanning

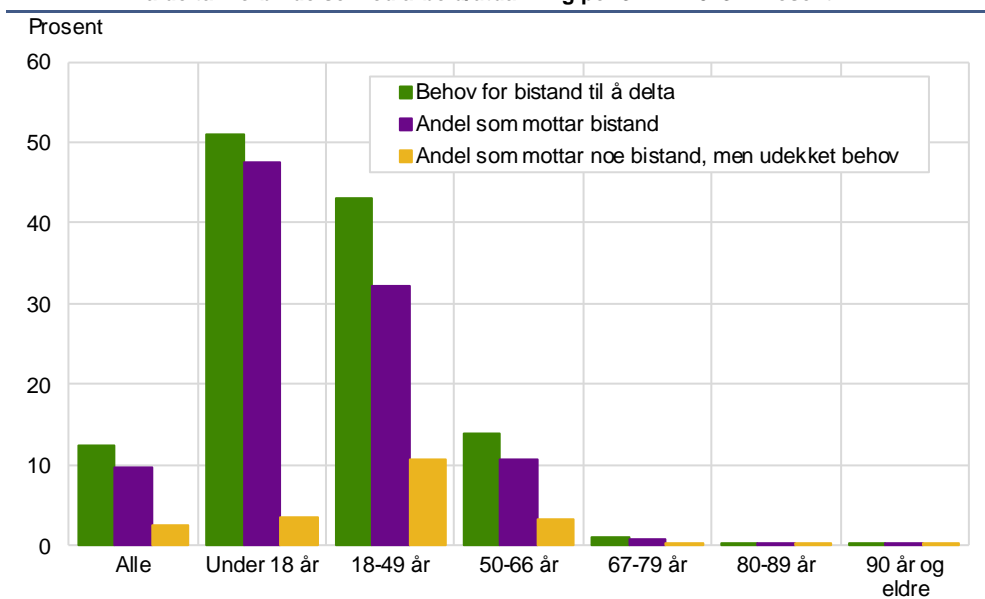
- bistand/assistanse til å delta i forbindelse med organisasjonsarbeid, kultur og fritidsaktiviteter
- transport i forbindelse med organisasjonsarbeid, kultur og fritidsaktiviteter

Nær 36 000 tjenestemottakerne hadde behov for bistand for å kunne delta i arbeid eller utdanning i 2013. Dette tilsvarer 13 prosent av alle tjenestemottakere. Blant unge tjenestemottakere var det flere som hadde behov for bistand til å delta – 19 prosent av unge under 18 år, og 47 prosent av aldersgruppen 18-49 år. Bistand til å delta i arbeid eller utdanning ble oppgitt som ikke relevant for de fleste eldre 67 år og over, og mange ble registrert uten å ha behov for bistand. Derfor var det nesten ingen eldre som ble registrert med behov for assistanse på disse områdene.

Når det gjelder behov for transport i forbindelse med arbeid eller utdanning gjaldt det 5 prosent av mottakerne. Andelen med transportbehov var høyere i de yngste aldersgruppene, henholdsvis 10 og 20 prosent i aldersgruppene under 18 og 18-49 år

Vel 71 000 tjenestemottakere hadde behov for hjelp til å delta i organisasjonsarbeid, fritid og kultur. Dette tilsvarer vel en fjerdedel av alle brukere. Det er flest blant de yngste, og blant dem i aldersgruppen 18-49 år, men også en del eldre ha behov for bistand til å delta i slike aktiviteter, omkring 37 prosent.

Figur 3.6. Andel tjenestemottakere som har behov for bistand og andel som mottar bistand til å delta i forbindelse med arbeid/utdanning per 31.12. 2013*. Prosent

Kilde: IPLOS.

En noe lavere andel mottakere, 6 prosent, hadde behov for transport i forbindelse med arbeid eller utdanning. Andelen med transportbehov var høyere i de yngste aldersgruppene, henholdsvis 29 og 18 prosent i aldersgruppene under 18 og 18-49 år. Om lag 80 prosent av dem som hadde behov fikk dekket transportbehovet i forbindelse med arbeid helt eller delvis.

Vel 71 000 tjenestemottakere hadde behov for hjelp til å delta i organisasjonsarbeid, fritid og kultur. Dette tilsvarer vel en fjerdedel av alle brukere. Det er flest blant de yngste, og blant dem i aldersgruppen 18-49 år, men også en del eldre oppgis å ha behov for bistand til å delta i slike aktiviteter, omkring 20 prosent som er omtrent som forrige år.

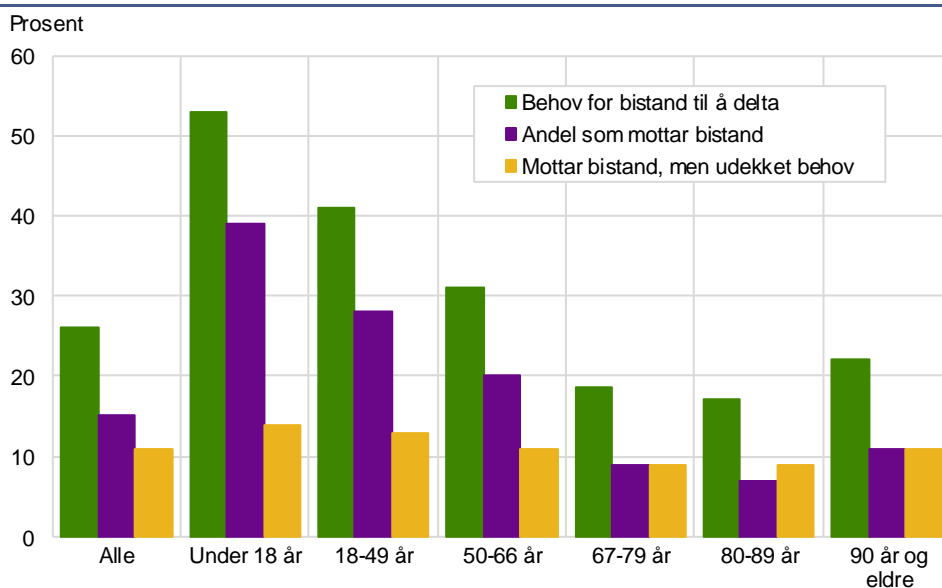
Tabell 3.6. Behov for bistand til å delta og for transport i forbindelse med arbeid/utdanning, organisasjonsarbeid, fritid og kultur per 31.12. Tjenestemottakere i ulike aldersgrupper. 2013*

	Tjeneste- mottakere i alt	Prosent med behov											
		Alle	Under 18 år	18-49 år	50-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år og eldre					
Behov for bistand til å delta i forbindelse med arbeid eller utdanning	35 887	13	19	47	11	1	0	0					
Behov for transport i forbindelse med arbeid eller utdanning	12 623	5	10	20	5	1	0	0					
Behov for bistand til å delta i forbindelse med organisasjonsarbeid, fritid og kultur	71 692	26	8	21	10	13	9	5					
Behov for transport i forbindelse med organisasjonsarbeid, fritid og kultur	30 420	11	11	30	17	13	19	12					
Tjenestemottakere i alt.....	271 406	14	423	52	227	36	401	48	154	83	470	36	730

Kilde: IPLOS.

Figur 3.7 (sammenholdt med figur 3.6) viser at mens flere ble registrert med behov for hjelp til fritidsaktiviteter enn til arbeid, var det relativt sett færre som fikk dekket dette behovet – i gjennomsnitt om lag 55 prosent av dem som hadde behov for hjelp. Av alle tjenestemottakere fikk 15 prosent dekket behovet for bistand, mens 3 prosent fikk dekket noe av behovet, og 8 prosent ikke fikk dekket noe. De øvrige mottakerne ble ikke registrert med behov for hjelp til å delta i fritidsaktiviteter.

Figur 3.7. Andel tjenestemottakere som har behov for bistand og andel som mottar bistand i forbindelse med organisasjonsarbeid, fritid og kultur per 31.12. 2013*. Prosent

Kilde: IPLOS.

Om lag en fjerdedel har behov for transport i forbindelse med deltakelse i organisasjonsarbeid, fritid og kultur, se tabell 3.6. Det er bare små forskjeller mellom yngre og eldre når det gjelder transportbehov til slike formål. Av dem som hadde behov for transport i forbindelse med fritiden fikk 65 prosent dekket behovet helt eller delvis. Det kan se ut til at det er vanskeligere å få dekket behovet for bistand og transport til deltakelse i forbindelse med fritiden enn i forbindelse med arbeid og utdanning.

3.6. Fem av seks tjenestemottakere får hjelp i hjemmet

Sammensetningen av tjenestetilbudet endrer seg lite i perioden 2007 til 2013. Det kan se ut til at den langsiktige tendensen til at relativt flere får hjemmesykepleie og

færre får bare praktisk bistand fortsetter, men endringene er små, og hovedinntrykket er stabilitet. Svært få tjenestemottakere under 67 år har langtidsopphold i institusjon. Dette gjelder bare 2 prosent av tjenestemottakerne under 50 år, og 4 prosent av mottakerne i alderen 50-66 år. Samtidig viser tallene at aldersgruppen 0-17 år er den aldersgruppen som har størst andel personer innskrevet på tidsbegrenset opphold i institusjon. Her dreier det seg vanligvis om avlastningsopphold eller opphold i barnebolig. Dette er enheter som er særlig tilpasset beboere i yngre aldersgrupper.

Tabell 3.7 viser at andelen mottakere med opphold i institusjon øker med alderen, men at en eller annen form for hjelp i hjemmet utgjør hoveddelen av tjenestetilbudet til mottakerne uansett alder. I tabellen presenteres nettotall for mottakere. De som mottar to eller flere tjenester plasseres ut fra den tjenesten som ligger høyest i kommunenes "omsorgstrapp" eller tjenestekjede. Hovedvekt er lagt på å få frem antall tjenestemottakere, noe som betyr at mottaker kun plasseres på en av kategoriene selv om de har en kombinasjon av tjenester som kunne falle inn under flere av kategoriene. For eksempel kan en mottaker motta både hjemmesykepleie og støttekontakt. Mottakeren telles da under "Bare hjemmesykepleie" og ikke samtidig under "Andre tjenester til hjemmeboende". Tallet på mottakere av "Andre tjenester" i tabell 3.7 er dermed for lavt, fordi noen med slike tjenester skjuler seg bak mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand. Fullstendige tall for den enkelte tjeneste finnes i tabell B1 i vedlegget.

Tabell 3.7. Mottakere av ulike typer tjenester per 31.12. Alder og type tjeneste. 2007-2013*

	Antall mottakere	I alt	Prosent					Langtidsopphold i institusjon	Tidsbegrenset opphold i institusjon
			Andre tjenester til hjemmeboende	Bare hjemmesykepleie	Bare praktisk bistand	Både hjemmesykepleie og praktisk bistand			
2007	252 289	100	20	23	18	23	14	3	
2008	260 824	100	20	24	18	23	13	3	
2009	266 409	100	18	25	17	24	13	4	
2010	265 723	100	18	25	17	24	13	3	
2011	268 778	100	18	26	16	24	13	3	
2012	271 503	100	18	27	16	23	13	4	
2013*	271 406	100	18	28	15	24	13	3	
2013*									
Under 18 år	14 423	100	79	7	4	0	1	9	
18-49 år	52 227	100	19	41	21	17	1	1	
50-66 år	36 401	100	13	37	17	26	4	2	
67-79 år	48 154	100	14	30	15	24	12	4	
80-89 år	83 470	100	15	23	15	26	18	4	
90 år og eldre ..	36 730	100	9	15	9	32	31	4	

Kilde: IPLOS.

Blant tjenestemottakere over 90 år har nær en tredjedel langtidsopphold i institusjon. Kun 3 prosent av alle mottakere er registrert med tidsbegrenset opphold i institusjon ved utgangen av 2013. I aldersgruppen under 18 år er det svært mange (79 prosent) som kun får andre tjenester til hjemmeboende (ikke hjemmesykepleie og/eller praktisk bistand).

3.7. 90-åringene har størst behov for bistand

Andelen med uoppgitt bistandsbehov har gått ned siden 2009, og er i 2013 på 6 prosent. Det er fortsatt en høy andel med uoppgitt bistandsbehov blant mottakerne under 18 år, selv om den har gått ned fra 38 i 2007 til 14 prosent i 2013. Resultatene i tabell 8 må derfor tolkes med forsiktighet.

Aldersgruppen 0-17 år har nest størst andel mottakere med omfattende bistandsbehov, 27 prosent. Mottakere over 90 år har klart størst bistandsbehov, i det 33 prosent av dem har omfattende bistandsbehov. Til sammenligning er det 17-23 prosent som har omfattende bistandsbehov i de andre aldersgruppene. Fordelingen av mottakere etter bistandsbehov er omtrent den samme i de seks årene 2007 til

2013. Når de med uoppgitt bistandsbehov blir holdt utenfor, er det en tendens til at andelen med avgrenset bistandsbehov har vært stabil fra 2007 til 2013, mens andelen med middels til stort bistandsbehov har økt med 8 prosentpoeng. Andelen med omfattende bistandsbehov har vært tilnærmet konstant i perioden.

Tabell 3.8. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2013*

	Antall mottakere	I alt	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels til stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
2007	252 289	100	38	25	19	18
2008	260 824	100	41	28	20	12
2009	266 409	100	38	29	21	9
2010	265 723	100	39	31	22	8
2011	268 778	100	38	32	22	8
2012	271 503	100	38	33	22	7
2013*	271 406	100	38	33	23	6
2013*						
Under 18 år	14 423	100	23	35	27	14
18-49 år	52 227	100	39	35	17	9
50-66 år	36 401	100	41	33	19	7
67-79 år	48 154	100	41	32	21	6
80-89 år	83 470	100	41	32	23	4
90 år og eldre	36 730	100	29	36	33	2

Kilde: IPLOS.

3.8. Institusjonsboere innskrevet på langtidsopphold har stort behov for bistand

Knapt 40 prosent av alle mottakerne har noe/avgrenset bistandsbehov, og vel 20 prosent har omfattende bistandsbehov. Det mangler opplysninger om bistandsbehov for 6 prosent av alle mottakerne.

Det er en klar sammenheng mellom typer tjenester mottakerne er tildelt og mottakernes bistandsbehov. Fire av fem mottakere av langtidsopphold i institusjon har omfattende bistandsbehov (80 prosent). Blant mottakere som kun har hjemmesykepleie, praktisk bistand eller andre tjenester er det bare 7-11 prosent som har omfattende bistandsbehov. Mottakere av tidsbegrenset opphold i institusjon, og mottakere av både hjemmesykepleie og praktisk bistand, kommer i en mellomstilling. Henholdsvis 41 og 25 prosent i disse gruppene har omfattende bistandsbehov.

Tabell 3.9. Mottakere av hjemmesykepleie, praktisk bistand og institusjonstjenester per 31.12. Bistandsbehov og type tjeneste. 2013*

	Antall mottakere per 31.12	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middel stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov	I alt	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
I alt	271 406	103 416	90 527	61 234	16 229	100	38	33	23	6
Andre tjenester til hjemmeboende	48 498	24 351	11 849	4 524	7 774	100	50	24	9	16
Bare hjemmesykepleie	75 011	36 239	27 517	5 402	5 853	100	48	37	7	8
Bare praktisk bistand	40 991	25 247	9 691	4 332	1 721	100	62	24	11	4
Både hjemmesykepleie og praktisk bistand	63 856	15 802	32 010	15 693	351	100	25	50	25	1
Langtidsopphold i institusjon	33 968	599	5 715	27 519	135	100	2	17	81	0
Tidsbegrenset opphold i institusjon	9 082	1 178	3 745	3 764	395	100	13	41	41	4

Kilde: IPLOS.

3.9. Tilgang og avgang fra pleie- og omsorgstjenestene

Tabell 3.10 viser tilgang av nye mottakere og avgang av eksisterende tjenestemottakere i løpet av et år (fra 1. januar til 31. desember). I hvert av årene 2009 til

2011 kom det om lag 71 000 nye mottakere inn i pleie- og omsorgstjenesten. I 2013 kom det i følge foreløpige tall om lag 75 000 nye mottakere. Avgangen sank litt, fra om lag 69 000 mottakere i 2009 til om lag 68 000 mottakere som avsluttet tjenesten 2011, men økte til vel 72 000 i 2012 og til nesten 78 000 i 2013. Sett i forhold til antall mottakere ved årsskiftene kom det inn 27 prosent nye mottakere hvert år, og om lag 26 prosent gikk ut av tjenestene. Vel en fjerdedel av mottakerne skiftes altså ut hvert år i disse fire årene.

Store deler av brukermassen i pleie og omsorg mottar tjenester over flere år. Ofte starter tjenestene i relativt lav alder, mens mottakeren har moderate behov for bistand. Deretter flyttes mottakeren oppover i tjenestekjeden etter hvert som alder og bistandsbehov øker. I tabellen under vises dette ved at avgang er vesentlig større enn tilgang for mottakere med høyest alder og bistandsbehov. Dette har sammenheng med at andelen nye mottakere i eldre aldersgrupper og/eller med stort bistandsbehov er beskjedne. Mottakere med slike karakteristika er innskrevet lenge før de oppnår slike verdier. Samtidig er det i disse kategoriene at det avsluttes flest tjenesteforhold på grunn av død, slik at samlet netto tilvekst viser negative verdier. Tabellen gir dermed inntrykk av at en kan forvente nedgang i eldre mottakere med omfattende bistandsbehov, men øvrig statistikk viser at dette ikke er tilfelle. Årsaken til dette er at avgangen oppveies av overgang fra yngre til eldre aldersgrupper, og at eksisterende mottakere blir dårligere og dermed flyttes til grupper med mer bistandsbehov. Slike bevegelser gjengis ikke i tabellen.

Tabell 3.10. Tilgang og avgang av tjenestemottakere. 2009-2013*. Antall

	Antall mottakere per 31.12	Tilgang		Avgang			Netto tilvekst 1/1-31/12
		Nye tjenestemottakere i alt	Har ikke hatt tjenester tidligere år	Tjenesteyting avsluttet i alt	Tjenesteyting avsluttet ²	Døde	
2009	266 409	71 914	53 575	69 187	37 645	31 542	2 727
2010	265 723	71 266	49 580	68 959	37 211	31 748	2 307
2011	268 778	72 023	49 088	68 380	36 894	31 486	3 643
2012	271 503	74 178	50 719	72 369	39 155	33 214	1 809
2013*	271 406	75 072	50 375	77 709	44 968	32 741	-2 637
2013*							
Alder							
0-17 år	14 423	4 770	3 235	3 926	3 894	32	844
18-49 år	52 227	16 605	10 372	15 581	14 934	647	1 024
50-66 år	36 401	12 188	8 322	11 296	8 452	2 844	892
67-79 år	48 154	19 360	14 049	16 381	9 583	6 798	2 979
80 år og eldre	120 200	22 147	14 395	30 524	8 104	22 420	-8 377
Bistands-behov							
Noe/avgrenset	103 416	34 308	22 439	27 441	22 997	4 444	6 867
Middels til stort	90 527	19 497	11 777	19 762	10 442	9 320	-265
Omfattende	61 234	5 866	3 419	19 424	1 855	17 569	-13 558
Uoppsett	16 229	15 401	12 740	11 082	9 674	1 408	4 319

¹ Tjenestemottakere som mottar tjenester i statistikkåret som ikke har hatt tjenester tidligere år.

² Personer med avsluttet tjenesteyting i løpet av statistikkåret, men ikke registrert som død.

Kilde: IPLOS.

De fleste av de nye mottakerne, definert som de som ikke var registrert med tjenester året før, hadde heller ikke vært registrert som mottakere i tidligere år. I 2013 var vel 50 000, eller to tredjedeler, av de nye mottakerne "debutanter" i tjenesten, mens en tredjedel kom tilbake som mottakere etter et opphold på ett eller flere år. Noe under halvparten av dem som gikk ut av tjenesten døde i løpet av 2013 (42 prosent), for de øvrige ble tjenesten avsluttet. Det er verd å merke seg at det har vært en negativ tilvekst i løpet av året.

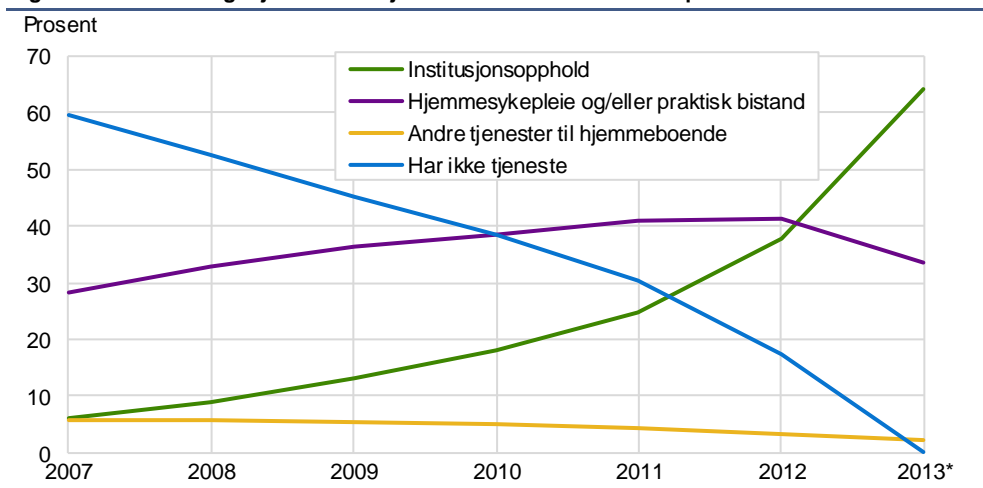
3.10. Utvikling i tjenestebildet frem mot død

Figur 3.8 viser hvordan tjenestebildet utvikler seg for tjenestemottakere som døde i løpet av 2013, og som mottok tjenester på dødstidspunktet. For årene før 2013 vises situasjonen for mottakerne ved utgangen av året, mens for 2013 vises

tjenestene bruker mottok på dødstidspunktet. Figuren viser dermed utviklingen over en seksårs periode.

Andelen som brukte tjenester var 40 prosent i 2007, og den økte jevnt fram til dødstidspunktet i 2013. Institusjonsbruken er den tjenesten som øker mest. Mens 6 prosent av tjenestemottakerne hadde denne tjenesten ved utgangen av 2007, så var 64 prosent innskrevet på institusjon når de døde. Utviklingen kan gi inntrykk av at personer som ikke bruker tjenester, innskriveres direkte på institusjon. Den vanligste veien til institusjon går imidlertid via hjemmetjenestene, men her opphever nok tilgangs- og avgangstallene hverandre.

Figur 3.8. Utvikling i tjenester for tjenestebrukere som døde i løpet av 2013*

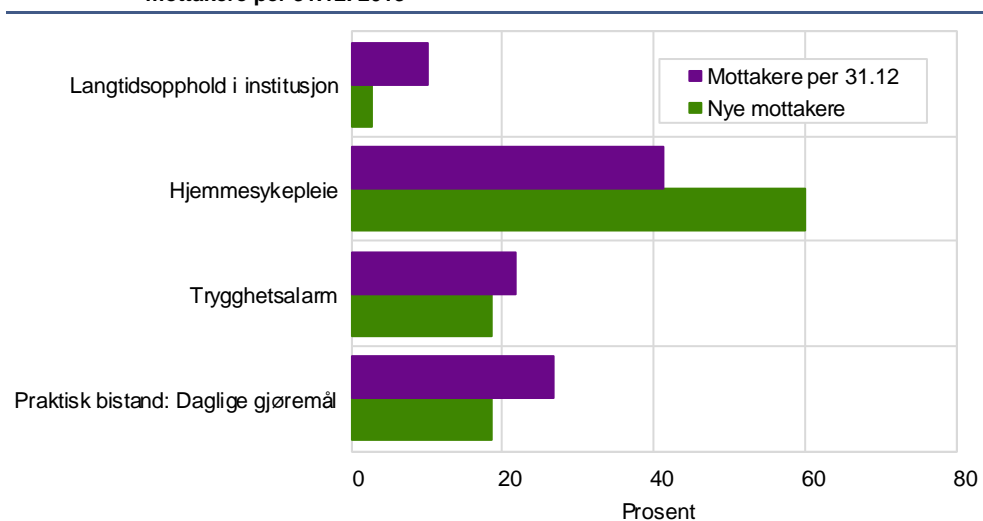

Kilde: IPLOS.

3.11. Tiltak for de nye tjenestemottakerne

Hjemmesykepleie er det vanligste tiltaket både blant de nye mottakerne og for alle som var mottakere ved utgangen av året (tabell 3.2). Antallet nye tjenestemottakere som har mottatt tjeneste har vært nær uendret for de fleste tjenestene i perioden 2009-2013 (se vedleggstabell B.3). Unntatt er praktisk bistand, hjemmesykepleie, rehabilitering utenfor institusjon og trygghetsalarm hvor antallet har gått ned med opp til 36 prosent.

Figur 3.9. Andel med ulike tiltak ved utgangen av året blant alle mottakere, og blant nye mottakere per 31.12. 2013*

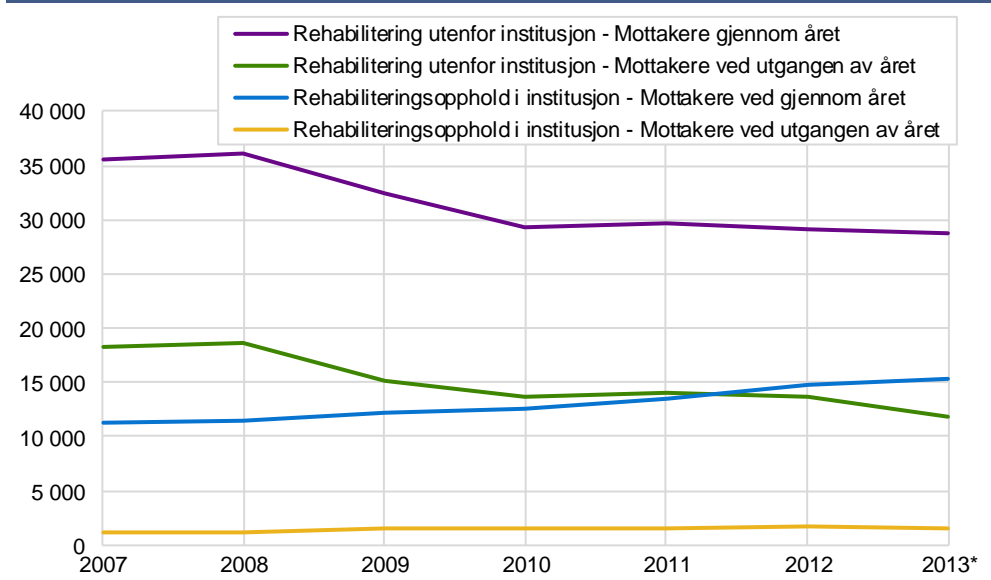

Kilde: IPLOS.

3.12. Habilitering og rehabilitering

Habilitering og rehabilitering er tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet. Ofte vil fysioterapeuter/ergoterapeuter være viktige samarbeidspartnere for pleie og omsorgstjenesten når brukeren mottar rehabilitering. I IPLOS skilles det mellom rehabilitering utenfor og i institusjon. Feil bruk av fagsystem i enkelte kommuner har nok medført at antallet mottakere av re-/habilitering utenfor institusjon er overestimert. Fordi disse svakhetene er avdekket etterhvert er nedgangen fra 2007-2012 noe usikker.

Figur 3.10. Mottakere av rehabilitering i og utenfor institusjon per 31.12. 2007-2013*

Kilde: IPLOS.

Nær 12 000 brukere mottok re-/habilitering utenfor institusjon ved utgangen av 2013. Nesten 40 prosent av disse var i aldersgruppen under 50 år. Tallene for re-/habilitering utenfor institusjon har vært relativt stabile siden 2010.

Omlag 1 500 personer var innskrevet på re-/habiliteringsopphold ved utgangen av 2012. Aldersfordelingen på brukerne viser at dette er et tilbud mer rettet mot eldre brukere enn tilsvarende for re-/habilitering utenfor institusjon. Personer på re-/habiliteringsopphold økte med 300 sammenliknet med 2007. Dersom en betrakter utviklingen i brukere gjennom året (vedleggstabell B.2) ser en at veksten i perioden 2007-2012 er tydeligere. Dette innebærer antall mottakere som har hatt re-/habiliteringsopphold har økt for hvert eneste år i løpet av perioden 2007-2013.

Tabell 3.11. Mottakere av re-/habilitering utenfor institusjon. Bistandsbehov og alder. 2013*

	Antall i alt	I alt	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels til stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
I alt	11 837	100	32	32	17	19
0-49 år	4 717	100	32	24	17	27
50-66 år	1 918	100	34	30	19	17
67-79 år	1 987	100	31	32	18	19
80-89 år	2 337	100	35	41	14	10
90 år og eldre	878	100	28	51	17	5

Kilde: IPLOS.

Tabell 3.12. Mottakere av re-/habilitering i institusjon per 31.12. Bistandsbehov og alder. 2013*

	Antall i alt	I alt	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels til stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
I alt	1 470	100	19	49	26	7
0-49 år	52	100	6	40	37	17
50-66 år	176	100	16	43	31	10
67-79 år	414	100	19	47	26	8
80-89 år	602	100	19	52	24	5
90 år og eldre	226	100	20	51	26	4

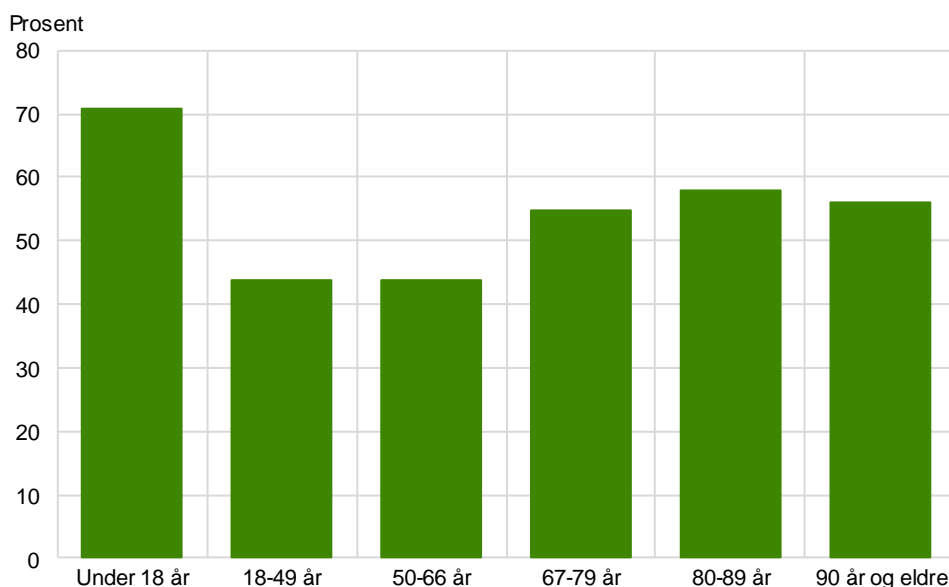
Kilde: IPLOS.

3.13. Privat, ikke betalt, hjelp

Tradisjonelt har familie og nærmiljø stått sentralt i den daglige omsorgen av eldre og funksjonshemmede. I dag er mye av dette erstattet av en profesjonalisert omsorgssektor som yter den daglige pleie og omsorgen for mennesker som har behov for slike tjenester. Tall fra IPLOS viser likevel at det fremdeles ytes mye bistand fra, blant annet, pårørende. I IPLOS registreres omfang av slik hjelp som et eget spørsmål om tilgang på privat, ikke betalt hjelp. Spørsmålet ble endret i 2009 versjonen av IPLOS og tabellen viser derfor bare utviklingen fra 2009.

53 prosent av alle tjenestemottakerne mottok en eller annen form for ubetalt privat hjelp ved utgangen av 2013. Andelen som mottar slik bistand varierer med ulike tjenestetyper. Ikke overraskende er andelen lavest for mottakere innskrevet på langtidsopphold. Her vil mesteparten av omsorgsbehovene ivaretas av institusjonens personale. At så mye som nær 70 prosent av mottakerne innskrevet på tidsbegrenset opphold også mottar privat ikke betalt hjelp kan kanskje virke overraskende. Dette må imidlertid sees i sammenheng med at store deler av korttidsoppholdene gis nettopp for å avlaste pårørende med omfattende omsorgsoppgaver. At barn under 18 år også mottar mest ikke betalt hjelp har sammenheng med foreldres naturlige omsorgsfunksjon for nettopp denne aldersgruppen.

Figur 3.11. Andel av mottakere av pleie- og omsorgstjenester som får ubetalt privat hjelp per 31.12. Etter alder. 2013*

Kilde: IPLOS.

4. Institusjonstjenester

4.1. Fire av fem med langtidsopphold på institusjon har omfattende bistandsbehov

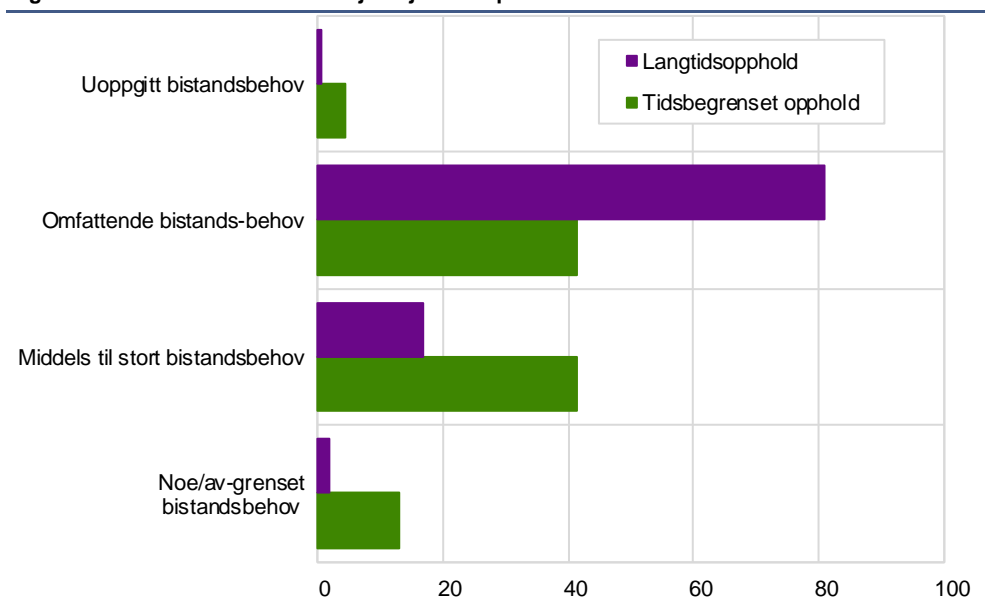
Blant dem som har langtidsopphold i institusjon har de fleste, fire av fem, eller 81 prosent, omfattende bistandsbehov. Andelen med omfattende bistandsbehov har økt med 12 prosentpoeng i perioden 2007 til 2013, noe som kan tyde på at terskelen for å få institusjonsplass er blitt hevet.

At fire av fem med langtidsopphold i institusjon har omfattende bistandsbehov gjelder nesten uansett alder, bortsett fra aldersgruppen 0-49 år, der 71 prosent har omfattende bistandsbehov. Dette må sees i sammenheng med at denne gruppen normalt omfatter helt andre typer institusjonsopphold enn tilsvarende for eldre mottakere. 1 prosent av beboerne i langtidsopphold er under 50 år.

Tidsbegrenset opphold brukes i større utstrekning av yngre mottakere (se vedleggstabell B5). Hver femte mottaker av tidsbegrenset opphold i institusjon er under 50 år (22 prosent).

Alt i alt har syv av ti av disse mottakerne omfattende bistandsbehov (68 prosent). Vel 30 prosent av mottakerne over pensjonsalderen har omfattende bistandsbehov. Mottakere av tidsbegrenset opphold i institusjon i alderen 50-66 år er i en mellomstilling; 39 prosent av disse oppgis å ha omfattende bistandsbehov. Andelen med omfattende bistandsbehov blant mottakere av tidsbegrenset opphold i institusjon endret seg lite i perioden 2007 til 2009, men har økt litt fra 2009 til 2013, med 4 prosentpoeng.

Figur 4.1. Mottakere av institusjonstjenester per 31.12. Bistandsbehov. 2013*. Prosent

Kilde: IPLOS.

4.2. Fire av ti institusjonsbeboere vurdert av lege, to av ti vurdert av tannhelsepersonell

Det ser ut til at flere beboere i langtidsopphold blir vurdert av lege. Andelen som har vært vurdert av lege i løpet av siste år har økt fra 2007 til 2010, men har ligget ganske konstant de siste 4 årene (gjelder både lege og tannlege). Det kan ikke utelukkes at økningen har sammenheng med en mer fullstendig registrering i IPLOS. Andelen av beboere i langtidsinstitusjon som har vært vurdert av tannhelsepersonell økte fra 17 til 24 prosent fra 2007 til 2013.

Tabell 4.1. Andel av institusjonsbeboere innskrevet på langtidsopphold per 31.12 som er vurdert siste 12 måneder av lege og tannhelsepersonell. 2007-2013*

	Antall mottakere	Vurdert av	
		Lege	Tannhelsepersonell
		Prosent	
2007	34 591	30	17
2008	34 228	32	19
2009	34 802	35	23
2010	34 469	41	25
2011	34 232	38	22
2012	34 012	42	25
2013*	33 968	41	24

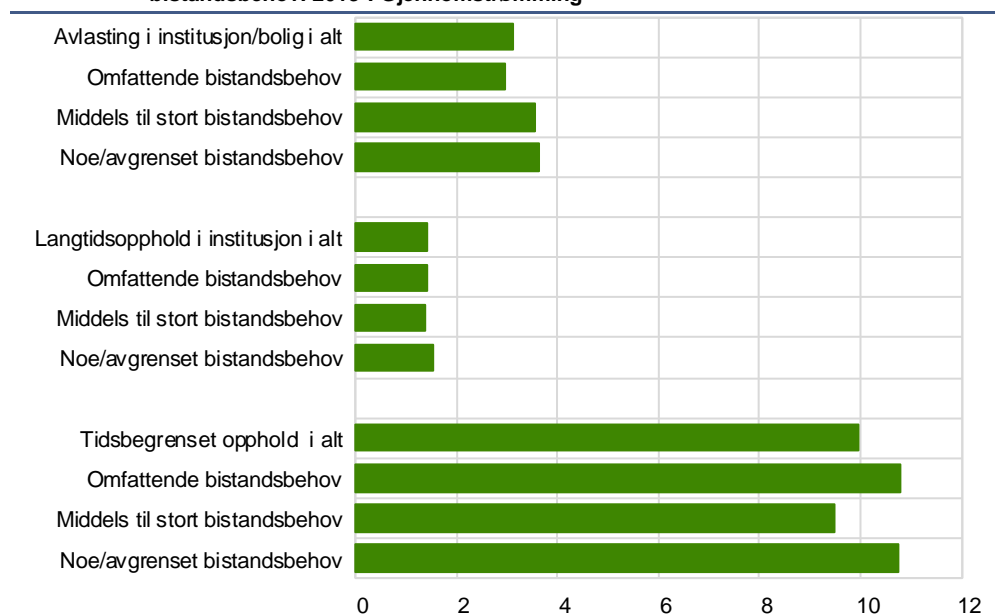
Kilde: IPLOS.

4.3. Gjennomstrømming i institusjonene

Vi har tidligere sett (avsnitt 3.3) at det er relativt lav gjennomstrømming i langtidsinstitusjoner, mens gjennomstrømmingen er relativt høy i institusjoner med tidsbegrensede opphold. Vi skal nå se nærmere på hvordan gjennomstrømmingen i langtids- og korttidsinstitusjoner henger sammen med beboernes bistandsbehov og alder.

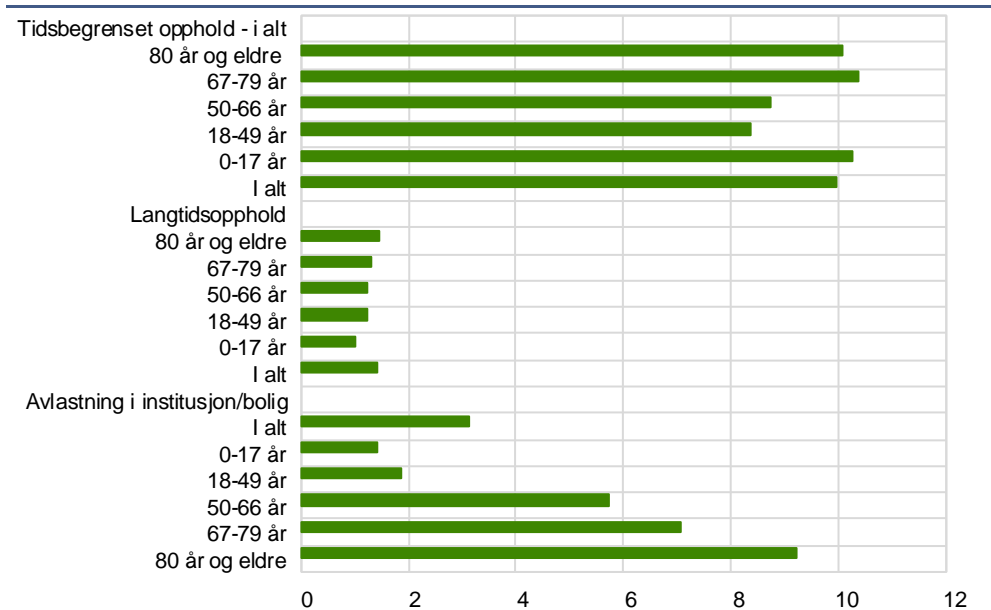
Gjennomstrømmingen er like stor for de med omfattende behov og noe/avgrenset behov i 2013. Blant mottakerne av opphold i avlastningsinstitusjoner er utskiftningen størst blant dem med middels til stort bistandsbehov. Blant mottakere i langtidsopphold ser det ikke ut til at gjennomstrømmingen påvirkes av grad av bistandsbehov. Forskjellene er små, så det ser ikke ut til at bistandsbehov i særlig grad påvirker hvor stor gjennomstrømmingen i institusjonene er.

Figur 4.2. Mottakere av tidsbegrensede opphold og langtidsopphold i institusjon etter bistandsbehov. 2013*. Gjennomstrømming¹

¹Gjennomstrømming er definert som antallet opphold i året delt på mottakere per 31.12.
Kilde: IPLOS.

Korttidsoppholdene tildeles for begrensede tidsrom for å løse mer distinkte behov, blant annet ved behov for rehabilitering etter sykehusopphold eller som avlastning for pårørende. I 2012 varte et gjennomsnittlig korttidsopphold i vel 15 dager, mer enn to dager kortere enn i 2007. Det var moderat forskjell på oppholdets lengde avhengig av formål for innskriving. Rehabilitering varte gjennomsnittlig 2 dager.

Figur 4.3. Mottakere av tidsbegrenset og langtids opphold i institusjon etter alder. 2013*. Gjennomstrømming¹

¹Gjennomstrømming er definert som antallet opphold i året delt på mottakere per 31.12.
Kilde: IPLOS.

Tabell 4.2. Gjennomsnittlig oppholdstid, dager, i korttidsopphold. Formål for innskriving. 2007-2013*

Årgang	I alt	Formål for opphold		
		Utredning/behandling	Habilitering/rehabilitering	Annet
2007	18	18	19	17
2008	18	18	18	17
2009	17	17	19	17
2010	17	17	18	16
2011	16	16	18	16
2012	15	15	17	15
2013*	15	14	16	15

Inkluderer bare opphold med varighet mindre eller lik 60 dager, større eller lik 1 dag. Opphold avsluttet i løpet av året.
Kilde: IPLOS.

For langtidsopphold er spredningen i oppholdets varighet så stor at tall for gjennomsnittlig varighet vil være lite representativt. Statistikken viser at i 2013 ble 47 prosent av beboerne skrevet ut etter mindre enn 6 seks måneders opphold. I underkant av 30 prosent av de avsluttede oppholdene varte 2 år eller mer, hvorav flere hadde oppgitt en varighet på mer enn 10 år.

Tabell 4.3. Brukere med vedtak om langtidsopphold i institusjon fordelt etter oppholdets varighet per 31.12. 2007-2013*

	I alt	Under	1 måned	1/2 år inntil	1 inntil	2 år
		1 måned	inntil 1/2 år	1 år	2 år	eller mer
2007	100	20	24	13	15	27
2008	100	20	24	13	16	27
2009	100	16	24	13	16	30
2010	100	16	24	12	17	31
2011	100	16	26	12	16	30
2012	100	16	27	12	16	29
2013*	100	18	27	12	15	28

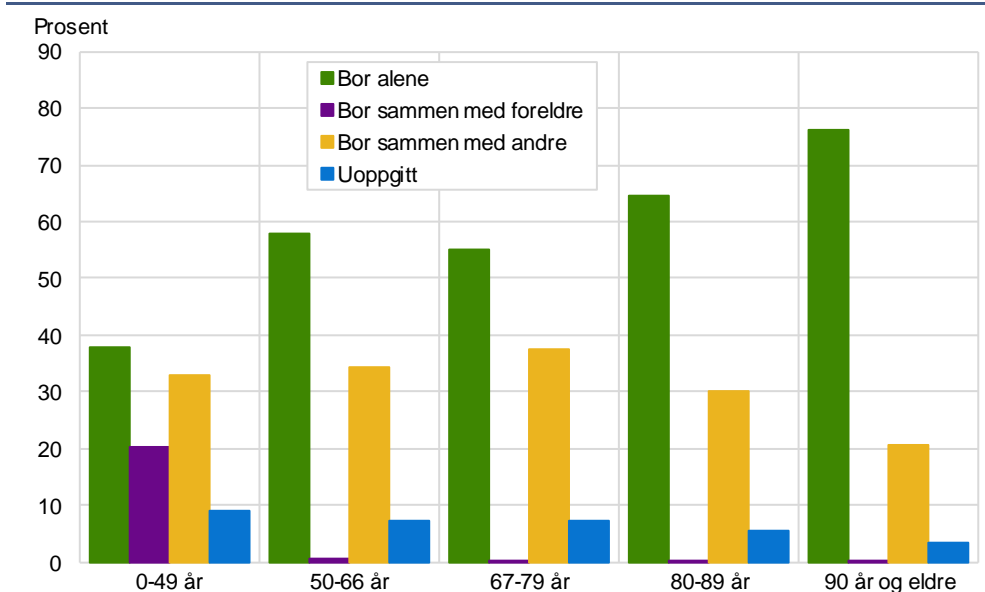
Kilde: IPLOS.

5. Tjenester til hjemmeboende mottakere

5.1. Halvparten av hjemmeboende mottakere av pleie- og omsorgstjenester bor alene

Blant de hjemmeboende tjenestemottakerne er andelen unge mottakere noe større enn for tjenestemottakere i alt – en av fire av dem er under 50 år (28 prosent). Fra og med 2009 er det mulig å spesifisere om mottakeren bor sammen med foreldre i IPLOS-registreringen. 6 prosent av alle hjemmeboende mottakere bodde sammen med foreldre, blant mottakerne under 50 år var det 20 prosent som bodde sammen med foreldre. Om lag halvparten av alle hjemmeboende mottakere (56 prosent) bor alene, og denne andelen har økt litt siden 2007 (10 prosentpoeng). Registreringen av husstand i IPLOS er blitt mer fullstendig, i det andelen med uoppgitt husstand har gått ned fra 19 prosent i 2007 til 7 prosent.

Figur 5.1. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende per 31.12. Alder og husstand. 2013*

Kilde: IPLOS.

Om lag en av tre hjemmeboende mottakere (32 prosent) bor sammen med andre. Av dem som er under 50 år bor halvparten sammen med andre, 20 prosent sammen med foreldre og 33 prosent sammen med andre. Det er flere som bor alene jo eldre aldersgruppe man tilhører. Bare 21 prosent av mottakerne over 90 år bor sammen med noen.

5.2. Trygghetsalarm til de eldre, omsorgslønn og avlastning til de yngste

Andelen av de hjemmeboende mottakerne som mottar slike tjenester er omtrent uendret i perioden 2007 til 2013. Hver tredje hjemmeboende tjenestemottaker har trygghetsalarm. Jo eldre mottakeren er, jo større andel er det som har trygghetsalarm. Få yngre mottakere har denne tjenesten, men blant tjenestemottakerne i alderen 80 år og eldre er det 50-70 prosent som har trygghetsalarm.

Avlastning utenfor institusjon og omsorgslønn er først og fremst en tjeneste for de yngste mottakerne og deres pårørende. Av mottakerne under 18 år er det vel 40 prosent som har avlastning utenfor institusjon, og nær 30 prosent som har pårørende som mottar omsorgslønn for å bistå de unge. Blant mottakere over 18 år er det svært få som mottar slike tjenester. Også habilitering og rehabilitering utenfor institusjon blir mer brukt av unge under 18 år enn av eldre aldersgrupper, men forskjellen er ikke så stor som for de andre tjenestetypene.

Tabell 5.1. Hjemmeboende tjenestemottakere som mottar trygghetsalarm, omsorgslønn, avlastning eller rehabilitering utenfor institusjon. Alder. 2007-2013*

	Antall mottakere	Trygghets- alarm	Avlastning - utenfor institusjon	Omsorgs- lønn	Rehabilitering utenfor institusjon
2007	215 324	32	3	3	8
2008	224 221	32	3	3	8
2009	229 004	32	4	4	7
2010	229 093	32	4	4	6
2011	232 400	32	4	4	6
2012	234 990	31	3	4	6
2013*	235 182	31	3	4	5
2013*					
Under 18 år	14 023	0	43	29	13
18-49 år	51 786	2	3	5	6
50-66 år	34 742	12	0	3	6
67-79 år	41 671	32	0	3	5
80-89 år	67 719	55	0	1	3
90 år og eldre	25 240	69	0	1	3

Kilde: IPLOS.

Tabell 5.2. Hjemmeboende tjenestemottakere som mottar trygghetsalarm, omsorgslønn, avlastning eller rehabilitering utenfor institusjon per 31.12. Bistandsbehov. 2013*

	Antall mottakere	Trygghets- alarm	Avlastning utenfor institusjon	Omsorgs- lønn	Rehabilitering utenfor institusjon
2013*	235 182	31	3	4	5
Noe/avgrenset bistandsbehov ...	102 316	32	2	1	4
Middels til stort bistandsbehov ..	83 666	36	4	5	4
Omfattende bistandsbehov	33 329	23	8	12	6
Uoppgitt bistandsbehov	15 871	16	3	3	14

Kilde: IPLOS.

5.3. Fire av ti unge mottakere under 18 år har støttekontakt

Andelen som har mottatt støttekontakt er omtrent uendret i perioden 2007 til 2013. Støttekontakt er et tilbud som oftest brukes overfor barn og unge. Mer enn fire av ti mottakere under 18 år har støttekontakt. Også i aldersgruppen 18-49 år har en av fire mottakere støttekontakt, og nesten en av fem mottakere i alderen 50-66 år har dette tilbudet. Støttekontakt brukes i liten grad overfor mottakere over pensjonsalderen.

Dagsenter er et tilbud om aktivisering og sosialt fellesskap, som ikke er lovpålagt for kommunene. Tilbudet er nokså jevnt fordelt mellom mottakere i aldersgruppene fra 18 år og oppover, men gis nesten ikke til noen under 18 år. Fra 7 til 11 prosent av mottakerne har et tilbud om dagsenter.

Tabell 5.3. Hjemmeboende tjenestemottakere med støttekontakt, dagsenter og/eller dagopphold per 31.12 etter alder. 2013*

	Antall hjemmeboende mottakere	Støttekontakt	Dagsenter		Dagopphold
			Prosent	Prosent	
2007	215 324	11	7		2
2008	224 221	11	7		2
2009	229 004	12	8		2
2010	229 093	13	8		2
2011	232 400	13	8		2
2012	234 990	13	9		2
2013*	235 182	13	9		2
2013*					
Under 18 år	14 344	44	0		0
18-49 år	50 885	24	11		0
50-66 år	34 737	19	10		1
67-79 år	41 090	8	7		2
80-89 år	69 401	3	9		3
90 år og eldre ..	24 559	2	10		3

Kilde: IPLOS.

Dagopphold i institusjon er et tilbud som når 2 prosent av de hjemmeboende tjenestemottakerne. Tilbudet gis ikke til noen mottakere under 50 år. Det er også få

mottakere i aldersgruppene 50 år og over (1-3 prosent) som har et tilbud om dagopphold i institusjon.

5.4. Få har brukerstyrt personlig assistent (BPA)

Brukerstyrt personlig assistent (BPA) er et tilbud som få benytter eller hvor det blir gjort vedtak, 1 prosent av alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester. Det er noen få (2 prosent) av unge mottakere under 18 år som har BPA, og 3 prosent i aldersgruppene mellom 18 og 66 år. Nesten ingen mottakere over 67 år har BPA. Heller ikke for BPA har det vært noen større endring i andel som mottar tjenesten i perioden fra 2007 til 2013 andelen har økt fra 1 til 1,2 prosent. Likevel er det nå i 2013 875 flere enn i 2007 som mottar denne tjenesten, noe som tilsvarer en økning på 44 prosent. Det kan se ut som veksten har flatet ut - det var ingen økning i antall BPA-mottakere fra 2011 til 2013.

Tabell 5.4. Hjemmeboende tjenestemottakere med BPA per 31.12. Alder. 2013*

	Alle hjemmeboende	Praktisk bistand i form av brukerstyrt personlig assistent (BPA)	Andel med BPA
2007	215 324	2 012	1
2008	224 221	2 278	1
2009	229 004	2 540	1
2010	229 093	2 670	1
2011	232 400	2 904	1
2012	234 990	2 890	1
2013*	235 182	2 887	1
2013*	235 182	2 887	1
Under 18 år	14 023	242	2
18-49 år	51 786	1 380	3
50-66 år	34 742	965	3
67-79 år	41 671	269	1
80-89 år	67 719	27	0
90 år og eldre	25 240	4	0

Kilde: IPLOS.

5.5. Timer tildelt for alle tjenestetyper

De som får flest timer hjelp per uke er dem som har avlastning i institusjon eller bolig. Dernest følger mottakere med personlig assistent, praktisk bistand i form av opplæring i daglige gjøremål og de som har avlastning utenfor institusjon.

Det gjennomsnittlige timetallet er stort sett det samme i 2013 som i 2009 for de fleste tjenestetypene. For de fleste typer tjenester, der det kan fattes vedtak om tildeling av timer, er slike vedtak faktisk gjort for 90 prosent eller flere av mottakerne. Men for mottakerne av avlastning i institusjon/bolig er det bare fattet vedtak for halvparten. Blant mottakerne av dagsenter/dagtilbud og dagopphold i institusjon er det bare fattet vedtak om tildeling av timer for vel 80 prosent av mottakerne.

Tabell 5.5. Fordeling av tjenestemottakere per 31.12 etter tildelte timer 2013*

	Timer per uke i alt	Under 2 timer i uken	2-5 timer i uken	5-10 timer i uken	10-15 timer i uken	15-35,4 timer i uken	Til-svarende 1 årsverk eller mer
Praktisk bistand: daglige gjøremål	100	77	11	4	2	2	2
Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål	100	30	17	9	7	14	20
Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent	100	1	4	15	16	33	29
Dagsenter	100	2	8	30	21	33	1
Hjemmesykepleie (Pleie og omsorg utenfor institusjon)	100	53	23	12	4	4	1
Avlastning - utenfor institusjon	100	2	12	24	27	19	8
Støttekontakt	100	6	78	14	1	0	0
Omsorgslønn	100	2	17	39	19	18	3
Avlastning - i institusjon	100	2	1	2	5	13	26
Dagopphold	100	1	3	30	24	16	1
Nattopphold i institusjon	100	7	5	:	:	:	7

Kilde: IPLOS.

Av dem som får vanlig praktisk bistand (hjemmehjelp) mottar de fleste, nær 80 prosent, under to timer hjelp per uke, og svært få mottar mer enn femten timer per uke. Også blant mottakerne av hjemmesykepleie er det mer enn halvparten som får hjelp under to timer per uke. I den motsatte enden av skalaen er de som mottar personlig assistanse og avlastning i institusjon eller bolig. Bare 1 prosent av dem som har BPA får hjelp mindre enn to timer per uke, og 63 prosent får hjelp femten timer eller mer per uke. Blant dem som mottar avlastning i institusjon eller bolig får 4 prosent hjelp mindre enn to timer per uke, mens hele 80 prosent får hjelp mer enn femten timer per uke.

Tabell 5.6 viser hvor stor andel av mottakerne av ulike tjenester som er tildelt ti timer per uke eller mer i 2009 til 2013. Det har vært små eller ingen endringer i andelen som får så mange timer per uke i de foregående fire årene.

Tabell 5.6 Andel tjenestemottakere per 31.12 med 10 tildelte timer eller mer for de tjenester hvor timetallet skal registreres 2009-2013*

	2009	2010	2011	2012	2013*
Praktisk bistand: daglige gjøremål	5	5	5	6	6
Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål	44	43	43	42	41
Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent	81	81	80	80	77
Dagsenter	62	60	58	58	56
Hjemmesykepleie (Pleie og omsorg utenfor institusjon)	11	10	10	10	10
Avlastning - utenfor institusjon	62	60	59	59	54
Støttekontakt	3	3	2	2	2
Omsorgslønn	42	42	41	41	40
Avlastning - i institusjon	90	92	89	89	90
Dagopphold	57	56	55	56	55
Nattopphold i institusjon	21	:	:	:	:

Kilde: IPLOS.

6. Nærmere om mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand

6.1. Flere med omfattende bistandsbehov blant dem under 67 år

Også blant mottakerne av hjemmesykepleie og praktisk bistand er en av fem mottakere under 50 år (23 prosent). Svært få, under 1 prosent, er under 18 år. Hovedtyngden av dem som får hjemmesykepleie og praktisk bistand (60 prosent) er over pensjonsalderen.

Tabell 6.1. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2007-2013*

	Antall mottakere	I alt	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels til stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
2007	160 559	100	47	29	11	13
2008	167 493	100	49	32	11	8
2009	174 477	100	46	33	12	9
2010	174 570	100	45	36	13	6
2011	177 082	100	44	37	14	6
2012	178 687	100	44	38	14	5
2013*	179 858	100	43	38	14	4
2013*						
Under 18 år	1 626	100	23	32	30	15
18-49 år	41 214	100	40	36	17	7
50-66 år	29 358	100	42	36	18	5
67-79 år	33 640	100	45	37	13	5
80-89 år	53 237	100	47	39	11	3
90 år og eldre ..	20 782	100	37	47	14	1

Kilde: IPLOS.

Heller ikke blant mottakerne av hjemmesykepleie og praktisk bistand har det vært særlig endring i fordelingen etter bistandsbehov i årene 2007 til 2013. Det kan se ut til at det også i denne mottakergruppen blir relativt færre med avgrenset bistandsbehov, men endringene er som nevnt små.

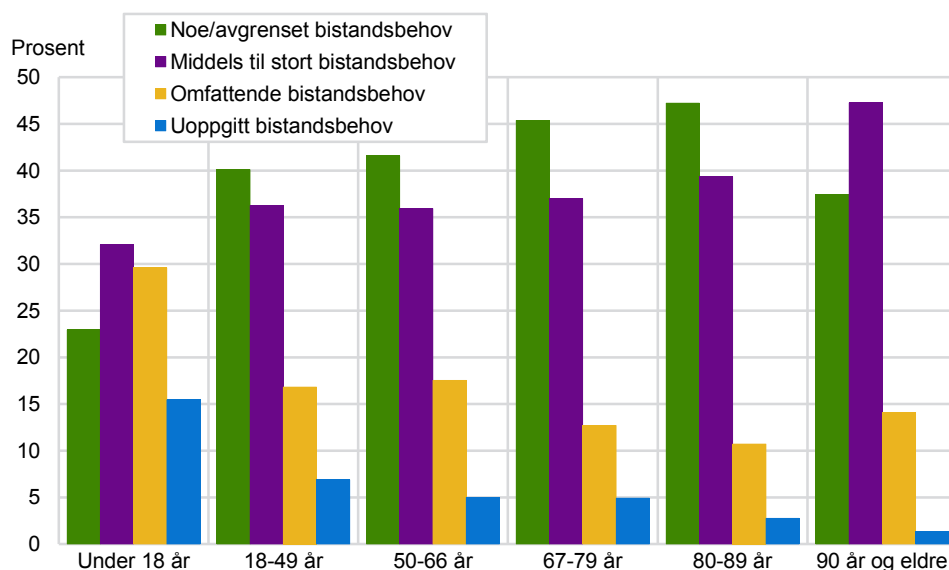
Andelen som har omfattende bistandsbehov er klart større blant yngre mottakere av disse tjenestene enn blant eldre. Dersom en holder gruppen med uoppgitt bistandsbehov utenfor blir forskjellene enda større. Dette har sammenheng med at eldre med omfattende bistandsbehov ofte får langtidsopphold i institusjon. Samtidig er det et mål å unngå langtidsplass i institusjon for yngre mottakere, og spesielt gjelder dette dem som er under 50 år. Andel med uoppgitt bistandsbehov har gått ned sammenlignet med tidligere år.

6.2. Yngre og aleneboende mottakere får flere timer hjelp per uke fordi de trenger mer

Bistandsbehovet er større blant yngre enn eldre mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand. Det skyldes at mange av de eldre, med omfattende bistandsbehov får hjelp i form av langtidsplass i institusjon. At de yngre mottakerne får tildelt flest timer per uke med hjelp, henger dessuten sammen med at de har størst bistandsbehov.

I gjennomsnitt får hver mottaker hjelp om lag 8 timer per uke. Gjennomsnittstiden per mottaker har økt litt i perioden, fra 6,7 timer per uke i 2007 til 8,4 timer per uke i 2013. Det er de med mest omfattende behov som har fått økt antall timer per uke, mens mottakere med avgrenset eller middels bistandsbehov har fått litt lavere timer i antall per uke. De med noe/avgrenset bistandsbehov får omkring 2 timer per uke, nesten uavhengig av alder. Unntaket er de yngste mottakerne, som tildeles vel 5 timer per uke. Mottakere med middels til stort bistandsbehov får rundt 5 timer per uke hvis de er over 67 år, og 7-11 timer per uke hvis de er under 67 år, med flest timer til dem som er under 18 år. Blant mottakere med omfattende bistandsbehov er det de i aldergruppen 18-49 år som tildeles mest ressurser, med om lag 65 timer/uken i gjennomsnitt.

Figur 6.1. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2013*

Rettet 11. november 2014

Kilde: IPLOS

Mottakere i aldersgruppene 0-17 år og 50-66 år med omfattende bistandsbehov får henholdsvis 36 og 44 timer per uke, mens de over 67 år får omkring 13-19 timer per uke.

Tabell 6.2. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til bruker. Alder og husstand. 2007-2013*

	Antall mottakere med oppgitt timer/uken	Gjennomsnittlig antall timer				Uppgitt
		I alt	Bor alene	Bor sammen med andre	Bor sammen med foreldre	
2007	144 246	6,7	7,8	5,1	..	5,8
2008	154 439	6,8	8,1	5,2	..	4,5
2009	163 394	7,5	8,7	5,7	9,6	6,2
2010	165 374	7,8	9	5,9	8,9	5,2
2011	169 723	7,9	9,1	6	9,6	4,2
2012	172 065	8,1	9,4	6,1	10,4	4,6
2013*	173 459	8,4	9,7	6,4	11,4	3
2013*						
Under 67 år	68 509	14,1	18,2	9,1	11,5	3,5
67 år og eldre	104 949	4,7	5	4,4	3,7	2,5

Kilde: IPLOS.

Både de som bor alene og de som bor sammen med andre får gjennomsnittlig litt flere timer per uke i 2013 sammenliknet med tilsvarende tall fra 2007. De som bor alene får noe mer hjelp enn dem som bor sammen med andre, henholdsvis 10 og 6 timer per uke i gjennomsnitt. Dette gjelder særlig de som er under 67 år. De som er under 67 år og bor alene får i gjennomsnitt om lag 18 timer per uke, mens de som bor sammen med andre får om lag 9 timer per uke.

For mottakere over 67 år er det nesten ikke forskjell mellom de som bor alene og de som bor sammen med andre. Fra og med 2009 registrerer kommunene om mottakerne bor sammen med foreldre. Svært få mottakere over 67 år bor med foreldre. Mottakere under 67 år som bor sammen med foreldre får vel 11 timer hjelp, mens de som bor sammen med andre får i underkant av 9 timer per uke.

Tabell 6.3. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12., etter alder og timeressurser. 2007-2013*

	Antall mottakere	I alt	Under 2 timer i uken	2 til 5 timer i uken	5 til 10 timer i uken	10-15 timer i uken	15-35,4 timer i uken	Brukere som mottar bistand tilsvarende et årsverk eller mer
2007	144 246	100	54	21	11	4	5	4
2008	154 439	100	55	21	11	4	5	4
2009	163 394	100	52	21	12	5	6	5
2010	165 374	100	52	21	12	5	6	5
2011	169 723	100	52	21	12	5	6	5
2012	172 065	100	52	21	12	5	6	5
2013*	173 459	100	51	21	12	5	6	5
2013*								
0-49 år	40 293	100	54	15	7	4	8	13
50-66 år	28 216	100	52	17	9	4	8	9
67-79 år	32 402	100	54	22	12	4	5	2
80-89 år	52 034	100	53	24	14	5	4	1
90 år og eldre	20 513	100	40	26	19	7	7	1

Kilde: IPLOS.

Fordeling av tjenestemottakere etter timer per uke med hjelp er omtrent uendret i perioden fra 2007 til 2013. I alle aldersgrupper, med unntak av de som er 90 år eller eldre, får over halvparten av mottakerne mindre enn to timer hjelp per uke. I alt er det 84 prosent av mottakerne av hjemmehjelp og praktisk bistand som får under 10 timer per uke. Blant mottakere under 50 år er det 75 prosent som får mindre enn 10 timer per uke. Mens omkring 15 prosent av mottakerne over 67 år får hjelp 10 timer per uke eller mer, gjelder dette om lag 21 prosent av mottakerne i alderen 50-66 år, og 25 prosent av mottakerne som er under 50 år.

6.3. Privat ubetalt hjelp som supplement til kommunale hjemmetjenester

IPLOS registrerer også om tjenestemottakerne har tilgang til privat ubetalt hjelp. Her dreier det seg vanligvis om hjelp som ytes av mottakernes familie og venner i nærmiljøet.

De som ikke har tilgang på privat hjelp, får i gjennomsnitt tildelt litt flere timer per uke med hjemmesykepleie og praktisk bistand (vel 9 timer per uke, mens gjennomsnittet er i overkant av 8 timer). De som har mer enn 9 timer per uke i privat hjelp, får også mer kommunal hjelp enn dem som har mindre eller ingen privat hjelp. Dette kan ha sammenheng med at årsaken til at de får mye privat hjelp også medfører behov for utstrakt bistand fra det kommunale tjenesteapparatet. Mottakere med det mest omfattende bistandsbehovet får imidlertid mest hjelp fra de kommunale tjenestene dersom de ikke har tilgang på privat hjelp.

Tabell 6.4. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til mottaker. Bistandsbehov og tilgang privat hjelp. 2007-2013*

	Antall mottakere	Gjennomsnittlig antall tildelte timer								
		I alt	Tilgang på privat hjelp						Mottar ikke privat hjelp	Uoppgitt
			Inntil 3 timer/uke	3 inntil 9 timer/uke	9 inntil 15 timer/uke	15 timer/uke og mer	Mottar hjelp, ukjent omfang	Mottar ikke privat hjelp		
2007	144 246	6,7	5	6,3	7,9	:	:	8	5,1	
2008	154 439	6,8	5,2	6,5	8,8	:	:	8,1	4,1	
2009	163 394	7,5	5,4	7,8	10,7	:	:	7,1	7,9	
2010	165 374	7,8	7,1	5,6	8,2	12,9	5,7	9,3	7,9	
2011	169 723	7,9	7,4	6,1	9,1	14,8	5,8	9,1	4,2	
2012	172 065	8,1	7,6	6,8	9,7	16,6	5,9	9,3	4,6	
2013*	173 459	8,4	7,9	7,1	10,6	19,6	6	9,6	3	
2013*										
Noe/avgrenset bistandsbehov ...	74 970	1,9	2	2	3	4,1	2	1,8	1,7	
Middels til stort bistandsbehov ...	67 890	6,4	6,5	6,2	7,3	11,4	5,4	6,6	4,5	
Omfattende bistandsbehov ...	25 001	34,8	32	21,4	25,4	36,4	21,9	42,9	19,2	
Uoppgitt bistandsbehov ...	5 598	2,8	3,5	2,7	3,2	2,7	3,7	3,4	2,5	

Kilde: IPLOS.

Det er særlig mottakere med omfattende bistandsbehov som får mer hjelp fra kommunale hjemmetjenester når de ikke har tilgang til privat hjelp. De får omkring 43 timer per uke med hjemmehjelp eller praktisk bistand, mens de med omfattende behov som har tilgang på privat hjelp får 21-36 timer per uke med hjemmehjelp eller praktisk bistand.

6.4. Hver femte mottaker med omfattende bistandsbehov har individuell plan

Alle som har behov for langvarige og koordinerte tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og psykisk helsevernloven har rett til å få utarbeidet en individuell plan.

Andelen med individuell plan økt noe i perioden 2007 til 2013. Ved utgangen av 2013, da vi har opplysninger fra alle kommuner, hadde 9 prosent av mottakerne av hjemmesykepleie eller praktisk bistand en slik plan. Andelen med individuell plan var høyest blant de med omfattende bistandsbehov (23 prosent), og lavest blant dem med minst behov for bistand (5 prosent). For 4 prosent av tjenestemottakerne er det ikke oppgitt om det er utarbeidet individuell plan.

Tabell 6.5. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12 som har individuell plan. Bistandsbehov og alder. 2007-2013*

	Antall mot- takere	I alt	Har individuell plan	Har ikke individuell plan	Ønsker ikke individuell plan	Ikke relevant	Uoppgitt
2007 ¹	160 559	100	6	83	.	.	11
2008 ¹	167 493	100	7	87	.	.	6
2009	174 477	100	8	69	1	5	17
2010	174 570	100	8	68	1	10	13
2011	177 082	100	8	68	1	13	10
2012	178 687	100	9	66	2	15	10
2013*	179 858	100	9	65	2	17	7
2013*							
Noe/avgrenset bistandsbehov Middels til stort	77 288	100	5	68	2	21	4
bistandsbehov	69 218	100	10	69	2	16	4
Omfattende bistandsbehov	25 427	100	23	63	2	9	2
Uoppgitt bistandsbehov	7 925	100	2	18	0	7	72
Under 67 år							
Noe/avgrenset bistandsbehov Middels til stort	29 106	100	11	67	3	14	5
bistandsbehov	26 005	100	23	61	4	8	3
Omfattende bistandsbehov	12 551	100	41	50	4	4	2
Uoppgitt bistandsbehov	4 536	100	3	17	1	6	74
67 årS og eldre							
Noe/avgrenset bistandsbehov Middels til stort	48 181	100	1	69	1	25	4
bistandsbehov	43 213	100	2	73	1	21	4
Omfattende bistandsbehov	12 876	100	5	77	1	15	3
Uoppgitt bistandsbehov	3 389	100	0	20	0	10	70

¹ Andeler for 2007 og 2008 er beregnet på grunnlag av om lag 80 prosent av kommunene. De resterende kommunene hadde feil i fagsystemene som medførte at alt for mange mottakere ble registrert med individuell plan.
Kilde: IPLOS.

Fra og med 2009 har kommunene registrert hvor mange som ikke har individuell plan fordi de ikke ønsker det, eller fordi det ikke er relevant, for eksempel fordi de bare har ett tiltak. I 2013 var det registrert at 2 prosent av mottakerne ikke ønsket individuell plan, og at individuell plan ikke var relevant for 17 prosent av mottakerne.

Mottakere under 67 år har individuell plan i større grad enn eldre mottakere i alderen 67 år og over. Mens 1 til 5 prosent av de eldre over 67 år har individuell plan, er det fra 11 til 41 prosent av mottakere under 67 år som er registrert med individuell plan, avhengig av bistandsbehov.

6.5. En av fire er vurdert av lege, og en av ti er vurdert av tannhelsepersonell siste år

Lov om tannhelsetjenesten fastsetter at den offentlige tannhelsetjenesten skal gi et regelmessig og oppsøkende tilbud til grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie. Samtidig er det viktig at personer som mottar pleie og omsorgstjenester har nødvendig tilsyn av lege for å sikre at pasientene får riktig medisinsk oppfølging. Med bakgrunn i dette er det i IPLOS spørsmål om mottakere er vurdert av lege og/eller tannhelsepersonell i løpet av de 12 siste månedene. Det er viktig å merke seg at IPLOS ikke registrerer bruk av tjenester i privat regi.

Tabell 6.6. Mottakere av hjemmesykepleie/praktisk bistand per 31.12. som er vurdert siste 12 måneder av lege og tannhelsepersonell. 2007-2013*. Prosent

	Antall mottakere	Vurdert av	
		Lege	Tannhelsepersonell
2007	160 559	13	5
2008	167 493	13	5
2009	174 477	18	9
2010	174 570	20	8
2011	177 082	20	7
2012	178 687	21	7
2013*	179 858	22	8

Kilde: IPLOS.

Basert på opplysninger fra kommunene er det relativt lave andeler av mottakerne av hjemmesykepleie eller praktisk bistand som er registrert som vurdert av lege eller tannhelsepersonell. Omtrent tre ganger så mange er registrert vurdert av lege som av tannhelsepersonell. Økningen fra 2008 til 2009 i andelen mottakere som er vurdert av lege/tannlege skyldes en omlegging av registreringen. Før 2009 skulle det registres dag, måned og år for vurderingene, mens det fra og med 2009 er bare måned og år som kreves registrert. Dette har trolig gjort det enklere for kommunene å ajourføre registreringene.

Det er typisk for disse tjenestene (kontakt med lege eller tannhelsepersonell) at de ofte er del av privat virksomhet og kontakt skjer på mottakers eget initiativ uten at tjenestene informeres særskilt om dette. Derfor er nok andelen mottakere som har vært hos lege eller tannhelsepersonell betydelig større enn det resultatene her skulle tilsi.

Vedlegg A: Beregning av bistandsnivåene i tabellene (samlemål)

I flere av tabellene i rapporten er tjenestemottakerne fordelt etter de tre bistandsnivåene. ”Noe/avgrenset bistandsbehov”, ”middel til stort bistandsbehov” og ”omfattende bistandsbehov”. Det er IPLOS-samlemål som er grunnlaget for denne inndelingen. Det er gjort mindre justeringer av samlemålet fra i fjor etter at det er blitt kvalitetssikret av en arbeidsgruppe nedsatt av Helsedirektoratet. Justeringene har tilbakevirkende kraft for tidsserier.

Samlemålet er basert på de 17 bistandsvariablene i IPLOS som er ulike mål på tjenestemottakernes behov for personbistand tilknyttet til ulike aktiviteter i dagliglivet. For å kunne lage håndterbare fremstillinger av sammenheng mellom mottakeres bistandsbehov og tjenestemottak, sammenfatter samlemålet resultatene fra 15 av disse aktivitetene.

Samlemålet skal ikke benyttes til å beskrive enkeltpersoner da resultatet blir misvisende. IPLOS er et minstedatasett og dekker ikke alle forhold som har betydning for bistandsbehovet. Ved å standardisere de 17 bistandsvariablene med skårverdier, kan de brukes til statistiske formål og vise bistandsbehovet for grupper av tjenestemottakere (dvs. statistisk robuste grupper). Samlemålet benyttes for å framstille bistandsbehovet til tjenestemottakerne i et fugleperspektiv og er ikke et millimetermål.

Det understrekes at selv om tjenestemottakere kommer i den ”letteste” kategorien, kan noen ha store behov tilknyttet enkeltområder/variabler. Det er årsaken til at benevnelsen ”avgrenset bistandsbehov” inngår i kategorinavnet. Det behøver derfor ikke å være unormalt eller feil at mottakere registrert med ”noe/avgrenset bistandsbehov” mottar omfattende timebistand fra hjemmetjenesten eller har opphold i institusjon.

Nedenfor er det redegjort for algoritmen for samlemålet. En utfordring ved å omgjøre bistandsvariablene til et samlemål, er at de ikke er lineære variabler. Dette problemet er omgått ved å håndtere verdiene på variablene som ordinale nivåer. Med ordinalnivå menes at skårverdiene kan rangeres i forhold til hverandre, men tallene sier ingenting om avstanden mellom de enkelte skårverdiene. Algoritmen som benyttes for å beregne samlemålet, beregner et gjennomsnitt av disse variablene. Fordi dette er variabler som er inndelt i ordinale nivåer, skal ikke gjennomsnittet tolkes som et vanlig aritmetisk gjennomsnitt¹.

Algoritmen for beregning av samlemålet:

Trinn 1. Bistandsvariablene i IPLOS deles inn i 5 grupper av variabler

Bistandsvariablene i IPLOS deles inn i 5 grupper. Bare 15 av bistandsvariablene inngår direkte i gruppene. 2 bistandsvariablene er holdt utenfor fordi de ikke hadde tilstrekkelig signifikans i faktoranalysene som var grunnlaget for grupperingene. Variablene som er holdt utenfor de 5 gruppene er ”syn” og ”hørsel”.

¹ Anbefalt lesning for de som ønsker å sette seg videre inn i samlemålet:

Helsedirektoratet (2010): Anbefaling fra arbeidsgruppe revidering av IPLOS samlemål (Helsedirektoratrapport IS-1831) http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00294/Anbefaling_fra_arbe_294669a.pdf

Variabelsammensetningen i og betegnelsen på gruppene vises i tabellen under:

A. Sosial fungering	B. Kognitiv svikt	C. Ivareta egen helsetilstand
1. Sosial deltakelse	4. Hukommelse	6. Ivareta egen helse
2. Beslutninger i dagliglivet	5. Kommunikasjon	
3. Styre atferd		
D. Husholdsfunksjoner	E. Egenomsorg	
7. Skaffe seg varer og tjenester	10. Personlig hygiene	
8. Alminnelig husarbeid	11. På- og avkledning	
9. Lage mat	12. Spise	
	13. Toalett	
	14. Bevege seg innendørs	
	15. Bevege seg utendørs	

Trinn 2. Beregning av gjennomsnittsverdier for de 5 variabelgruppene
Hver bistandsvariabel har en skår fra 1 til 5 (kun heltall). For hvert individ beregnes en uvektet gjennomsnittsskår for variablene i hver av de 5 variabelgruppene.

Trinn 3. Omdanning til bistandsnivåer for hver av de 5 variabelgruppene
Det gjøres så en omdanning av gjennomsnittsverdiene for hver av de 5 variabelgruppene ved følgende prosedyre (fortsatt på individnivå):

Gjennomsnittsverdier

- mindre eller lik 2,0 tilordnes verdien 1,5 (defineres som lite/ avgrenset bistandsbehov)
- større enn 2,0 og mindre eller lik 3,0 tilordnes verdien 3,0 (defineres som middels til stort bistandsbehov)
- større enn 3,0 tilordnes verdien 4,5 (omfattende bistandsbehov)

Trinn 4. Fra overordnet samlemål til endelige bistandsnivågrupper
Det beregnes til slutt et uveid aritmetisk gjennomsnitt av de 5 gruppene (A, B, C, D og E) med bakgrunn i de avledede verdiene. Verdien tilordnes bistandsnivåene ”lite/ avgrenset bistandsbehov”, ”middels til stort bistandsbehov” og ”omfattende bistandsbehov” i henhold til trinn 3.

Oversikt over tjenesteområdene i IPLOS

Oversikt over alle variable i IPLOS finnes på denne lenken:

<http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/attachment/127022?ts=13f9ee18ff0>

Tjenestetyper

- 1 = Praktisk bistand - daglige gjøremål
- 2 = Praktisk bistand - opplæring - daglige gjøremål
- 3 = Praktisk bistand - brukerstyrt - personlig assistent
- 4 = Dagsenter/dagtilbud
- 5 = Matombringing
- 6 = Trygghetsalarm
- 7 = Avlastning - utenfor institusjon/bolig
- 8 = Avlastning i institusjon/bolig
- 9 = Støttekontakt
- 10* = Institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester
- 11 = Omsorgslønn
- 12 = Omsorgsbolig
- 13 = Annen bolig
- 14 = Planlagte tiltak
- 15 = Hjemmesykepleie

- 16 = Re-/habilitering utenfor institusjon
- 17 = Dagopphold i institusjon
- 18 = Tidsbegrenset opphold - utredning/behandling
- 19 = Tidsbegrenset opphold - habilitering/rehabilitering
- 20 = Tidsbegrenset opphold - annet
- 21 = Langtidsopphold i institusjon
- 22** = Nattopphold i institusjon
- 23** = Skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner
- 24** = Helsehjelp med tvang

* Gått ut, inkludert i 21 Langtidsopphold i institusjon fra og med 2009.

** Gyldig fra og med 2009

Vedlegg B: Tabeller

Oversikt over alle mottakere av pleie- og omsorgstjenester

Tabell B.1. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året, 2007-2013. Alder. 2013*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*		
							I alt	67 år og eldre	Under 67 år
Praktisk bistand: daglige gjøremål	91 979	93 266	95 537	93 895	92 358	90 252	89 415	67 153	22 262
Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål	12 787	14 079	15 642	16 633	17 805	18 682	19 196	2 586	16 609
Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent (BPA)	2 012	2 278	2 540	2 670	2 905	2 892	2 887	300	2 587
Dagsenter	14 328	15 985	18 626	18 871	19 689	19 979	21 099	11 860	9 239
Matombringning	20 927	22 095	20 035	21 184	21 343	21 669	22 724	18 663	4 061
Trygghetsalarm	69 544	71 759	73 471	73 037	73 603	73 964	73 431	68 070	5 361
Avlastning - utenfor institusjon	7 111	7 569	8 044	8 122	8 125	8 072	8 011	200	7 811
Avlastning - i institusjon	1 978	2 024	2 525	2 348	2 611	2 605	2 517	547	1 970
Støttekontakt	23 797	25 676	28 154	28 955	29 453	29 976	30 574	5 478	25 096
Omsorgslønn	7 968	8 668	9 179	9 147	9 266	9 388	9 517	1 668	7 849
Hjemmesykepleie (Pleie og omsorg utenfor institusjon)	115 055	121 586	129 160	130 012	133 757	136 579	138 867	84 540	54 327
Rehabilitering utenfor institusjon	18 247	18 566	15 160	13 730	13 978	13 709	11 837	5 202	6 635
Dagopphold	4 758	4 710	4 446	4 465	4 220	4 536	3 845	3 551	294
Tidsbegrenset opphold i institusjon - utredning/behandling	1 907	2 101	2 433	2 496	2 512	2 860	2 664	2 388	276
Tidsbegrenset opphold i institusjon - rehabilitering	1 168	1 201	1 577	1 489	1 556	1 668	1 470	1 242	228
Tidsbegrenset opphold i institusjon - annet	2 266	2 503	3 062	2 706	2 513	2 765	2 431	2 137	294
Langtidsopphold i institusjon ..	34 591	32 549	34 802	34 469	34 214	34 013	33 968	31 970	1 998
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	..	..	:	15 220	16 350	16 421	16 873	7 909	8 966
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	..	..	:	5 737	6 575	6 581	6 324	3 838	2 486
Bolig uten fast tilknyttet personell	..	..	:	17 145	18 644	19 344	19 531	12 676	6 855
Bolig med uoppgitt på tilknyttet personell	49 288 ¹	51 462 ¹	:	4 690	2 914	2 500	2 041	969	1 072
Mottakere i alt ved slutten av året	252 289	260 824	266 409	265 723	268 778	271 530	271 406	168 354	103 052

¹På grunn av endringer i registreringen er det ikke data for personell tilknytning for disse årene

Kilde: IPLOS

Tabell B.2. Tjenestemottakere som har mottatt tjenester i løpet av statistikkåret, og gjennomstrømming, etter tjenestetypen. 2009-2013*

	I løpet av året					Gjennomstrømming ¹				
	2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Praktisk bistand - daglige gjøremål	124 678	122 304	120 218	118 704	116 956	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Praktisk bistand - opplæring - daglige gjøremål ...	18 956	20 155	21 930	22 625	23 475	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Praktisk bistand - brukerstyrt - personlig assistent	2 974	3 103	3 391	3 335	3 362	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Dagsenter/dagtilbud	25 736	25 466	26 445	27 119	28 597	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4
Matombringning	29 586	31 091	31 670	32 235	33 243	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Trygghetsalarm	91 876	90 979	91 803	93 002	92 502	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3
Avlastning - utenfor institusjon/bolig	10 001	9 971	10 073	10 158	9 900	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2
Avlastning i institusjon/bolig	7 336	7 308	7 780	7 875	7 882	2,9	3,1	3,0	3,0	3,1
Støttekontakt	32 849	34 085	34 708	35 403	35 986	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Omsorgslønn	10 754	10 851	10 869	11 042	11 038	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Hjemmesykepleie	191 998	193 881	197 323	204 624	208 263	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Re-/habilitering utenfor institusjon	32 540	29 327	29 731	29 177	28 835	2,1	2,1	2,1	2,1	2,4
Dagopphold i institusjon	8 322	8 069	7 847	8 362	7 398	1,9	1,8	1,9	1,8	1,9
Tidsbegrenset opphold - utredning/behandling	20 332	20 979	21 977	26 885	27 666	8,4	8,4	8,7	9,4	10,4
Tidsbegrenset opphold - habilitering/rehabilitering	12 209	12 550	13 525	14 784	15 396	7,7	8,4	8,7	8,9	10,5
Tidsbegrenset opphold - annet	20 889	20 254	19 913	21 736	22 372	6,8	7,5	7,9	7,9	9,2
Langtidsopphold i institusjon	49 056	48 676	48 440	48 642	48 284	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet	:	17 761	19 145	19 431	20 025	:	1,2	1,2	1,2	1,2
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	:	7 030	8 005	8 166	7 842	:	1,2	1,2	1,2	1,2
Bolig uten fast tilknyttet personell	:	20 361	22 292	23 247	23 453	:	1,2	1,2	1,2	1,2
Bolig med uoppgitt på tilknyttet personell	:	5 981	3 511	3 092	2 584	:	1,3	1,2	1,2	1,3
Brukere i alt	332 811	331 461	334 763	341 472	345 254	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3

¹Gjennomstrømming er definert som antallet tjenestemottakere i løpet av året delt på mottakere per 31. 12

Kilde: IPLOS

Tabell B.3. Nye tjenestemottakere i løpet av statistikkåret¹ etter tjenester de mottok per 31.12. 2013*

	2009	2010	2011	2012	2013*			
					I alt	Under 67 år	67-79 år	80 år og over
Praktisk bistand: daglige gjøremål	9 644	7 235	6 888	6 421	6 027	1 174	2 005	2 848
Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål ..	1 183	947	1 163	1 098	1 218	1 076	73	68
Praktisk bistand: brukerstyrt personlig assistent	110	69	154	61	69	61	6	2
Dagsenter	1 462	1 023	1 197	1 204	1 253	312	359	582
Matombringing	1 701	1 480	1 430	1 382	1 440	151	450	839
Trygghetsalarm	7 498	5 896	6 315	6 489	6 109	380	1 636	4 093
Avlastning - utenfor institusjon	1 073	760	750	737	697	679	10	8
Avlastning - i institusjon	216	102	168	142	132	77	28	27
Støttekontakt	2 525	1 811	1 828	1 834	1 764	1 574	130	60
Omsorgslønn	796	532	532	527	511	414	63	34
Pleie og omsorg utenfor institusjon	22 921	18 965	19 585	19 936	19 611	8 986	5 019	5 606
Rehabilitering utenfor institusjon	3 525	2 109	2 270	2 196	1 992	1 143	456	393
Dagopphold	531	416	452	440	405	51	158	196
Tidsbegrenset opphold i institusjon - utredning/behandling	599	532	550	643	567	97	186	284
Tidsbegrenset opphold i institusjon - rehabilitering	450	424	457	479	419	100	148	171
Tidsbegrenset opphold i institusjon - annet	611	376	437	500	432	86	146	200
Langtidsopphold i institusjon	1 245	925	964	882	903	82	318	503
Bolig uten fast tilknyttet personell	:	1 008	1 028	1 008	963	509	216	238
Bolig med fast tilknyttet personell deler av døgnet	:	215	229	232	171	64	40	67
Bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet ..	:	280	239	241	254	66	67	121
Bolig med uoppsett på tilknyttet personell	:	59	193	161	74	56	7	11

¹ Tjenestemottakerere som mottar tjenester i statistikkåret som ikke har hatt tjenester tidligere år. Definisjonen av tjenestemottakerne avviker noe fra Tabell 3.10 da de som har avsluttet mottak av tjenester før 31.12 ikke er med.

Kilde: IPLOS.

Tabell B.4. Ubetalt hjelp til brukere av pleie og omsorgstjenestene. 2009-2013*

	I alt	Inntil 3 timer /uke	3 inntil 9 timer /uke	9 inntil 15 timer /uke	15 timer /uke og mer	Mottar hjelp, ukjent omfang	Mottar ikke privat hjelp	Uoppsett
2009	266 409	66 158	24 793	6 788	16 016	17 468	93 770	41 416
2010	265 723	52 115	20 938	5 387	14 494	32 767	107 774	32 248
2011	268 778	46 584	18 723	4 836	13 537	43 708	115 757	25 633
2012	271 530	41 667	16 308	4 241	12 214	50 341	120 873	25 886
2013*	271 406	37 410	14 368	3 825	11 300	59 042	127 141	18 320
2013*								
Tjeneste								
Bare praktisk bistand	100	17	5	1	3	21	48	5
Bare hjemmesykepleie	100	11	4	1	3	23	48	9
Både hjemmesykepleie og praktisk bistand	100	20	8	2	3	23	44	1
Andre tjenester til hjemmeboende	100	11	4	2	8	23	36	15
Tidsbegrenset opphold i institusjon	100	13	6	2	11	30	32	6
Langtidsopphold i institusjon	100	10	4	1	3	14	66	2
Alder								
Under 18 år	100	5	3	3	20	27	29	13
18-49 år	100	10	3	1	6	15	56	9
50-66 år	100	13	4	1	3	15	56	8
67-79 år	100	13	5	1	3	24	45	7
80-89 år	100	17	7	1	2	26	42	5
90 år og eldre	100	18	8	2	2	23	44	3

Kilde: IPLOS.

Institusjonstjenester

Tabell B.5. Mottakere av institusjonstjenester per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2007-2013*

	Antall mottakere	I alt	Noe/av-grenset bistands-behov	Middels til stort bistands-behov	Omfattende bistands-behov	Uoppgitt bistands-behov
Tidsbegrenset opphold						
2007	7 319	100	15	37	35	13
2008	7 829	100	16	40	37	7
2009	9 597	100	15	39	37	8
2010	9 039	100	13	41	41	5
2011	9 199	100	13	41	41	5
2012	9 907	100	14	41	40	5
2013*	9 082	100	13	41	41	4
2013*						
0-49 år	2 049	100	5	25	68	2
50-66 år	719	100	13	38	39	10
67-79 år	1 831	100	15	43	35	7
80-89 år	3 106	100	17	47	32	4
90 år og eldre	1 377	100	15	50	33	2
Langtidsopphold						
2007	34 591	100	3	20	69	7
2008	34 228	100	3	21	74	2
2009	34 802	100	3	19	76	3
2010	34 469	100	2	18	79	1
2011	34 232	100	2	17	80	1
2012	34 012	100	2	18,0	80	1
2013*	33 968	100	2	17	81	0
2013*						
0-49 år	488	100	3	22	71	4
50-66 år	1 510	100	1	13	85	1
67-79 år	5 891	100	1	13	85	1
80-89 år	14 825	100	2	16	82	0
90 år og eldre	11 254	100	2	20	77	0

Kilde: IPLOS.

Tabell B.6. Mottakere av tidsbegrenset opphold og langtidsopphold i institusjon i løpet av året og per 31.12 etter bistandsbehov. 2013* Antall og gjennomstrømming¹

	I løpet av året	Per 31.12	Gjennom-strømming ¹
Tidsbegrenset opphold - i alt	65 434	6 565	10,0
Noe/avgrenset bistandsbehov	11 440	1 065	10,7
Middels til stort bistandsbehov	28 927	3 052	9,5
Omfattende bistandsbehov	22 574	2 095	10,8
Uoppgitt bistandsbehov	2 493	353	7,1
Langtidsopphold i institusjon i alt	48 284	33 968	1,4
Noe/avgrenset bistandsbehov	923	599	1,5
Middels til stort bistandsbehov	7 921	5 715	1,4
Omfattende bistandsbehov	39 237	27 519	1,4
Uoppgitt bistandsbehov	203	135	1,5
Avlastning i institusjon/bolig	7 882	2 517	3,1
Noe/avgrenset bistandsbehov	411	113	3,6
Middels til stort bistandsbehov	2 447	693	3,5
Omfattende bistandsbehov	4 907	1 669	2,9
Uoppgitt bistandsbehov	117	42	2,8

¹Gjennomsrømming er definert som antallet opphold i året delt på mottakere per 31. 12

Kilde: IPLOS

Tabell B.7. Mottakere av tidsbegrenset opphold og langtidsopphold i institusjon i løpet av året og per 31.12 etter alder. 2013*. Antall og gjennomstrømming¹

	I løpet av året	Per 31.12	Gjennomstrømming ¹
Tidsbegrenset opphold - i alt			
I alt	65 434	6 565	10,0
0-17 år	41	4	10,3
18-49 år	1 236	148	8,4
50-66 år	5 638	646	8,7
67-79 år	16 548	1 597	10,4
80 år og eldre	41 971	4 170	10,1
Langtidsopphold			
I alt	48 284	33 968	1,4
0-17 år	102	101	1,0
18-49 år	484	387	1,3
50-66 år	1 846	1 510	1,2
67-79 år	7 733	5 891	1,3
80 år og eldre	38 119	26 079	1,5
Avlastning i institusjon/bolig			
I alt	7 882	2 517	3,1
0-17 år	1 887	1 339	1,4
18-49 år	1 041	558	1,9
50-66 år	419	73	5,7
67-79 år	1 654	234	7,1
80 år og eldre	2 881	313	9,2

¹Gjennomsømming er definert som antallet opphold i året delt på mottakere per 31. 12

Kilde: IPLOS

Tabell B.8. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende per 31.12. Alder og husstand. 2007-2013*

	I alt	Bor alene	Bor sammen med		Uoppgitt
			foreldre	andre	
2007	100	46	..	34	19
2008	100	48	..	38	14
2009	100	52	2	32	15
2010	100	54	4	31	12
2011	100	55	5	31	9
2012	100	54	5	31	9
2013*	100	56	6	32	7
2013*					
0-49 år	100	38	20	33	9
50-66 år	100	58	0	34	7
67-79 år	100	55	0	38	7
80-89 år	100	65	0	30	5
90 år og eldre	100	76	0	21	3

Kilde: IPLOS.

Tabell B.9. Hjemmeboende tjenestemottakere med støttekontakt, dagsenter og/eller dagopphold per 31.12 etter alder. 2013

	Antall hjemmeboende mottakere	Støttekontakt	Dagsenter		Dagopphold
			Prosen		
2007	215 324	11	7		2
2008	224 221	11	7		2
2009	229 004	12	8		2
2010	229 093	13	8		2
2011	232 400	13	8		2
2012	235 016	13	9		2
2013*	235 182	13	9		2
2013*					
Under 18 år	14 344	44	0		0
18-49 år	50 885	24	11		0
50-66 år	34 737	19	10		1
67-79 år	41 090	8	7		2
80-89 år	69 401	3	9		3
90 år og eldre	24 559	2	10		3

Kilde: IPLOS.

Tabell B.10. Hjemmeboende mottakere per 31.12, tildelte timer per uke etter type tjeneste. 2009-2013*

	Antall mottakere med oppgitt timer per 31.12 2013/uken	Timer per uke per mottaker ¹					Andel med timevedtak				
		Gjennomsnitt					Prosent				
		2009	2010	2011	2012	2013*	2009	2010	2011	2012	2013*
Praktisk bistand – daglige gjøremål	89 415	2,9	3,1	3,1	3,3	3,6	97	97	98	99	98
Praktisk bistand – opplæring – daglige gjøremål	19 196	24,3	24,2	23,5	23,5	24,0	89	91	93	94	95
Praktisk bistand – brukerstyrt – personlig assistanse	2 887	32,4	32,8	32,4	33,6	34,9	94	96	93	96	97
Dagsenter/dagtilbud	21 099	13,9	13,6	13,3	13,2	13,4	80	84	86	90	91
Hjemmesykepleie	138 867	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	91	93	95	95	95
Avlastning – utenfor institusjon/bolig ..	8 011	19,5	18,3	17	16,7	16,8	86	89	91	92	93
Støttekontakt	30 574	3,9	3,8	3,7	3,6	3,6	94	95	96	97	98
Omsorgslønn	9 517	10,9	10,9	10,7	10,7	10,7	92	94	96	95	96
Avlastning i institusjon/bolig	2 517	57,5	99,4	70,9	74,5	75,2	38	52	53	50	50
Dagopphold i institusjon	3 845	11,3	11	11	11,2	10,9	79	84	87	86	88
Nattopphold i institusjon	36	15,9	3,4	19	34,8	22,3	50	69	65	24	22

¹ I nevneren er alle med oppgitt timetall.

Kilde: IPLOS.

Tabell B.11. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til bruker. Alder og bistandsbehov. 2007-2013*

	Antall mottakere med oppgitt timer/uken	Gjennomsnittlig antall timer				
		Alle brukere	Noe/avgrenset bistandsbehov	Middels til stort bistandsbehov	Omfattende bistandsbehov	Uoppgitt bistandsbehov
2007	144 246	6,7	2,3	6,8	26,9	5,7
2008	154 439	6,8	2,1	6,6	29	3,4
2009	163 394	7,5	2	6,8	31,5	5,1
2010	165 396	7,7	2	6,5	32,3	4,7
2011	169 723	7,9	1,9	6,4	32,2	3,8
2012	172 065	8,1	1,9	6,4	33,3	3,1
2013*	173 459	8,4	1,9	6,4	34,8	2,8
2013*						
Under 18 år	1 397	17,3	5,1	10,7	36,5	8,3
18-49 år	38 896	16	2,2	10,1	64,4	3,5
50-66 år	28 216	11,48	1,9	7	44	2,9
67-79 år	32 402	5,2	1,7	5	19	2
80-89 år	52 034	4,2	1,8	4,7	13,2	2
90 år og eldre	20 513	5,4	2,1	5,6	13,7	2

Kilde: IPLOS.

Tabell B.12. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12 som har individuell plan. Bistandsbehov og alder. 2007-2013*

	Antall mottakere	I alt	Har individuell plan	Har ikke individuell plan	Ønsker ikke individuell plan	Ikke relevant	Uoppgitt
2007 ¹	160 559	100	6	83	.	.	11
2008 ¹	167 493	100	7	87	.	.	6
2009	174 477	100	8	69	1	5	17
2010	174 570	100	8	68	1	10	13
2011	177 082	100	8	68	1	13	10
2012	178 720	100	9	66	2	15	10
2013*	179 858	100	9	65	2	17	7
2013*							
Noe/avgrenset bistandsbehov	77 288	100	5	68	2	21	4
Middels til stort bistandsbehov	69 218	100	10	69	2	16	4
Omfattende bistandsbehov	25 427	100	23	63	2	9	2
Uoppgitt bistandsbehov	7 925	100	2	18	0	7	72
Under 67 år							
Noe/avgrenset bistandsbehov	29 106	100	11	67	3	14	5
Middels til stort bistandsbehov	26 005	100	23	61	4	8	3
Omfattende bistandsbehov	12 551	100	41	50	4	4	2
Uoppgitt bistandsbehov	4 536	100	3	17	1	6	74
67 år og eldre							
Noe/avgrenset bistandsbehov	48 181	100	1	69	1	25	4
Middels til stort bistandsbehov	43 213	100	2	73	1	21	4
Omfattende bistandsbehov	12 876	100	5	77	1	15	3
Uoppgitt bistandsbehov	3 389	100	0	20	0	10	70

¹ Andeler for 2007 og 2008 er beregnet på grunnlag av om lag 80 prosent av kommunene. De resterende kommunene hadde feil i fagsystemene som medførte at alt for mange mottakere ble registrert med individuell plan.

Kilde: IPLOS.

Figurregister

3.1. Eldre mottakere (67 år+) som andel av alle tjenestemottakere, og i forhold til befolkningen 67 år og over	11
3.2. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året, Antall	12
3.3. Utviklingen i helse- og omsorgstjenester	13
3.4. Tjenestemottakere, alle aldersgrupper, etter bosituasjon per 31.12. 2013	14
3.5. Tjenestemottakere 80 år og over etter bosituasjon per 31.12 2013. Prosent	15
3.6. Andel tjenestemottakere som har behov for bistand og andel som mottar bistand til å delta i forbindelse med arbeid/utdanning per 31.12. 2013. Prosent	16
3.7. Andel tjenestemottakere som har behov for bistand og andel som mottar bistand i forbindelse med organisasjonsarbeid, fritid og kultur per 31.12. 2013. Prosent	17
3.8. Utvikling i tjenester for tjenestebrukere som døde i løpet av 2013	21
3.9. Andel med ulike tiltak ved utgangen av året blant alle mottakere, og blant nye mottakere per 31.12. 2013	21
3.10. Mottakere av rehabilitering i og utenfor institusjon per 31.12. 2007-2013	22
3.11. Andel av mottakere av pleie- og omsorgstjenester som får ubetalt privat hjelp per 31.12. Etter alder. 2013	23
4.1. Mottakere av institusjonstjenester per 31.12. Bistandsbehov. 2013. Prosent	24
4.2. Mottakere av tidsbegrensede opphold og langtidsopphold i institusjon etter bistandsbehov. 2013. Gjennomstrømming ¹	25
4.3. Mottakere av tidsbegrenset og langtids opphold i institusjon etter alder. 2013. Gjennomstrømming	26
5.1. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende per 31.12. Alder og husstand. 2013	27
6.1. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. i henhold til vedtak, direkte tid til bruker etter alder og bistandsbehov. 2013....	31

Tabellregister

3.1. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester ved utgangen av året. Alder og kjønn. 2007-2013	10
3.2. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året. Alder. 2013	12
3.3. Tjenestemottakere som har mottatt tjenester i løpet av statistikkåret, og gjennomstrømming, etter tjenestetype. 2013	13
3.4. Tjenestemottakernes bosituasjon etter bistandsbehov per 31.12. 2009-2013.....	14
3.5. Tjenestemottakernes bosituasjon etter bistandsbehov etter alder. 2013	15
3.6. Behov for bistand til å delta og for transport i forbindelse med arbeid/utdanning, organisasjonsarbeid, fritid og kultur per 31.12. Tjenestemottakere i ulike aldersgrupper. 2013	17
3.7. Mottakere av ulike typer tjenester per 31.12. Alder og type tjeneste. 2007-2013	18
3.8. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2013 ...	19
3.9. Mottakere av hjemmesykepleie, praktisk bistand og institusjonstjenester per 31.12. Bistandsbehov og type tjeneste. 2013.....	19
3.10. Tilgang og avgang av tjenestemottakere. 2009-2013. Antall.....	20
3.11. Mottakere av re-/habilitering utenfor institusjon. Bistandsbehov og alder. 2013.....	22
3.12. Mottakere av re-/habilitering i institusjon per 31.12. Bistandsbehov og alder. 2013....	23
4.1. Andel av institusjonsbeboere innskrevet på langtidsopphold per 31.12 som er vurdert siste 12 måneder av lege og tannhelsepersonell. 2007-2013	25
4.2. Gjennomsnittlig oppholdstid, dager, i korttidsopphold. Formål for innskrivning. 2007-2013	26
4.3. Brukere med vedtak om langtidsopphold i institusjon fordelt etter oppholdets varighet per 31.12. 2007-2013	26
5.1. Hjemmeboende tjenestemottakere som mottar trygghetsalarm, omsorgslønn, avlastning eller rehabilitering utenfor institusjon. Alder. 2007-2013.....	28
5.2. Hjemmeboende tjenestemottakere som mottar trygghetsalarm, omsorgslønn, avlastning eller rehabilitering utenfor institusjon per 31.12. Bistandsbehov. 2013.....	28
5.3. Hjemmeboende tjenestemottakere med støttekontakt, dagsenter og/eller dagopphold per 31.12 etter alder. 2013	28
5.4. Hjemmeboende tjenestemottakere med BPA per 31.12. Alder. 2013	29
5.5. Fordeling av tjenestemottakere per 31.12 etter tildelte timer 2013*	29
5.6. Andel tjenestemottakere per 31.12 med 10 tildelte timer eller mer for de tjenester hvor timetallet skal registreres 2009-2013.....	30
6.1. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2007-2013	30
6.2. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til bruker. Alder og husstand. 2007-2013*	32
6.3. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12., etter alder og timerressurser. 2007-2013.....	32
6.4. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til mottaker. Bistandsbehov og tilgang privat hjelp. 2007-2013*	33
6.5. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12 som har individuell plan. Bistandsbehov og alder. 2007-2013	34
6.6. Mottakere av hjemmesykepleie/praktisk bistand per 31.12. som er vurdert siste 12 måneder av lege og tannhelsepersonell. 2007-2013. Prosent	34
B.1. Mottakere av ulike tjenester ved utgangen av året, 2007-2013. Alder. 2013.....	39
B.2. Tjenestemottakere som har mottatt tjenester i løpet av statistikkåret, og gjennomstrømming, etter tjenestetype. 2009- 2013	39
B.3. Nye tjenestemottakere i løpet av statistikkåret ¹ etter tjenester de mottok per 31.12. 2013	40
B.4. Ubetalt hjelp til brukere av pleie og omsorgstjenestene. 2009-2013	40
B.5. Mottakere av institusjonstjenester per 31.12. Alder og bistandsbehov. 2007-2013.....	41
B.6. Mottakere av tidsbegrenset opphold og langtidsopphold i institusjon i løpet av året og per 31.12 etter bistandsbehov. 2013* Antall og gjennomstrømming ¹	41
B.7. Mottakere av tidsbegrenset opphold og langtidsopphold i institusjon i løpet av året og per 31.12 etter alder. 2013*. Antall og gjennomstrømming ¹	42
B.8. Mottakere av pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende per 31.12. Alder og husstand. 2007-2013.....	42
B.9. Hjemmeboende tjenestemottakere med støttekontakt, dagsenter og/eller dagopphold per 31.12 etter alder. 2013	42
B.10. Hjemmeboende mottakere per 31.12, tildelte timer per uke etter type tjeneste. 2009-2013 ⁴³	
B.11. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12. Gjennomsnittlig antall timer i uken til hjemmesykepleie og praktisk bistand i henhold til vedtak, direkte tid til bruker. Alder og bistandsbehov. 2007-2013.....	43
B.12. Mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand per 31.12 som har individuell plan. Bistandsbehov og alder. 2007-2013	43

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9004-6 (trykt)
ISBN 978-82-537-9005-3 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9004-6

9 788253 790046

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway